

(poST) EXPO 20?? : Žnjan, Split

Menegelo, Mirko

Master's thesis / Diplomski rad

2014

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

University of Split, Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy / Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:123:000008>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-25**

Repository / Repozitorij:

[FCEAG Repository - Repository of the Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE U SPLITU
STUDIJ ARHITEKTURE
DIPLOMSKI RAD 2013./2014.

MIRKO MENEGELO
MENTOR: red. prof. EMIL ŠVERKO
KOMENTOR: doc. ROBERT PLEJIĆ

(poST) EXPO 20??
ŽNJAN_SPLIT

SADRŽAJ

LOKACIJA_UVOD

TEMA ODABRANOG PODRUČJA

_istraživanje prostorno-programskih mogućnosti zone **žnjanski plato**

ANALIZA

_javna obala

_promet

_zelenilo

LOKACIJA

_problemi

_rješenje

KONCEPT

ŠIRA SITUACIJA_faza 2 1:10000

UŽA SITUACIJA_faza 1 1:2000

_prostorni prikaz

UŽA SITUACIJA_faza 2 1:2000

MIKROLOKACIJA 1 1:500

_tlocrti, presjek

MIKROLOKACIJA 2 1:500

_tlocrti

_presjeci

_prostorni prikaz

MIKROLOKACIJA 3 1:500

_tlocrti

_presjek

_prostorni prikazi

KONGRESNI CENTAR 1:200

_koncept

_situacija

_tlocrti

_presjeci

_pročelja

_konstrukcija

_prostorni prikazi

_iskaz površina

Žnjanski plato obuhvaća prostor jugoistočne obale grada Splita. Uključuje područje Trstenik-Radoševac i Duilovo i strateška je točka u stvaranju slike cijelog grada s naglaskom na njegov istok. Površinom od cca 25 ha predstavlja veliki potencijal u vidu ekonomskog, ali i urbanističkog razvoja južnog "waterfronta" splitskog poluotoka, te istočnog dijela grada. Kao takav je već mnogo puta bio predmetom zanimanja stručne javnosti, ali je uslijed različitih okolnosti gubio prioritet rješavanja. Iz tih razloga trenutačno sve brže podliježe stihijskom korištenju i gradnji, slijedeći primjer ostalih relativno mladih gradskih područja, ne samo u Splitu, već duž cijele jadaranske obale.

ISTRAŽIVANJE PROSTORNO-PROGRAMSKIH MOGUĆNOSTI ZONE
ŽNJANSKI PLATO

MIRKO MENEGELO
TEMA ODABRANOG PODRUČJA

(poST) EXPO 20??
ŽNJAN_SPLIT

UVOD

Još u pripremama za Mediteranske igre 1979. u Splitu, počelo se javno razgovarati o budućnosti gradskog predjela Žnjan. Tada je začeta ideja da Split na tom dijelu obale dobije jedan pravi izlaz na more, popunjen turističkim i rekreativnim sadržajima, te izgrađenom šetnicom uz more. U to je doba Žnjan bio poljoprivredno područje, a pokoja je građevina uglavnom bila rezultat bespravne gradnje. Nije naime još postojala nikakva potrebna planska dokumentacija, osim Generalnog urbanističkog plana (GUP-a) koji jednostavno nije ni predviđao prevelike mogućnosti detaljnih intervencija u prostoru.

To je dio grada kojemu nikada nisu postavljeni temelji organizirane izgradnje prostora; koji nema nužne sadržaje potrebne za život nekoliko desetaka tisuća stanovnika toga gradskog područja kao i za cijeli Split. Split je poput drugih gradova dobio zakonske ovlasti u prostornom planiranju i mogao je neposredno je odlučivati o svom urbanističkom razvoju i svojim prostornim potencijalima. Manjkavosti su se ponajprije očitovale u nedostatku odgovarajuće i kvalitetne prostorno-planske dokumentacije, a u ovom se slučaju jedan pomalo arhaičan plan (GUP iz 1978.) stihijski mijenjao i dopunjavao prema trenutačnim potrebama i zahtjevima.

Tijekom devedesetih godina došlo je nažalost do učestalih točkastih izmjena, najčešće bez ikakvog smisla i koncepcije, kako bi se pronašla rješenja za značajnije gradske zahvate, ali još češće i za ostvarivanje uočljivih osobnih koristi. Stoga je sadašnji prostor Žnjana poučan za sve ostale naše krajeve i pravi primjer nereda u prostoru do kojega se dolazi kada ne postoje odgovarajuća kvalitetna prostorna rješenja i kada je nedostatak prostorno-planske dokumentacije samo izlika za prostorni kaos.

RAZVOJ

Prostor današnjega platoa na Žnjanu se počeo nasipati još u vrijeme Mediteranskih igara u Splitu 1979., a njegova se konačna realizacija zbilila 1998. uoči dolaska Sv. Oca. Iako u stručnim krugovima prevladava mišljenje da je stvaranje platoa na Žnjanu bio značajan kvalitetni pomak u obogaćivanju gradskih prostora, ipak se nije pronašlo načina da se taj prostor odgovarajuće iskoristi.

do 1979.

do 1995.

2014.

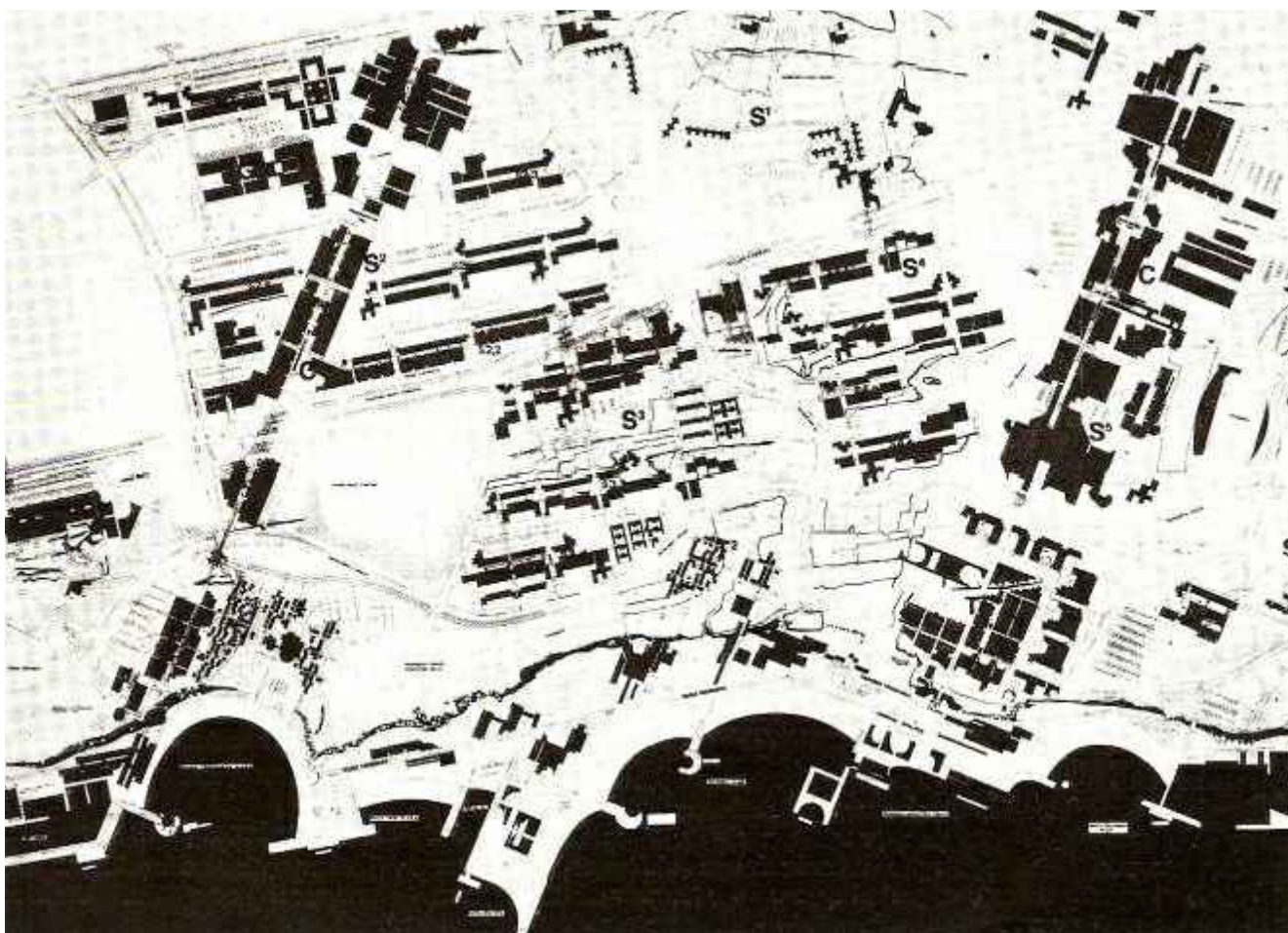

DOSADAŠNJA PLANSKA I REGULACIJSKA RJEŠENJA

1968. - 69. Urbanističko rješenje 'Splita 3'

1968-1969. god. u organizaciji Društva arhitekata Splita, a u ime investitora Poduzeća za izgradnju Splita (Skupštine općine Split) proveden je natječaj za izbor urbanističkog rješenja šireg područja istočnog dijela Splita - 'Split 3'. Natječaj je bio državni, u kombinaciji pozivnog (tri grupe autora) i općeg anonimnog karaktera, a nakon predaje radova najuspješnijim radom (prva nagrada) proglašeno je idejno urbanističko rješenje autorske grupe iz Urbanističkog instituta SR Slovenije (arh. M. Mušić, arh. M. Bežan, arh. N. Starc)

Obuhvat ovog kompleksnog programskog zahvata iznosio je cca 341 ha s planiranih sedam stambenih jedinica (cca 13.000 stanova) sa svim pratećim sadržajima (školama, dječjim ustanovama, igralištima, zdravstvenim službama i sl.), poslovno / trgovačkim kompleksom, kolektivnim garažama za cca 10.000 vozila, turističkim objektima s približno 5.000 postelja, 4 fakulteta i drugo.

Radna mjesta u gospodarskim djelatnostima nisu planirana u ovom obuhvatu, obzirom da su privredne zone po tada važećem Generalnom planu bile smještene na sjevernoj strani splitskog poluotoka.

Temeljem odabranog urbanističko / arhitektonskog rješenja realizirani su pojedini segmenti projektnog zadatka, koji su se prvenstveno odnosili na dijelove programa stanovanja (stambene ulice). Za određena područja južno od ulice Ivana pl. Zajca u više navrata je izrađivana relevantna urbanistička dokumentacija, međutim nije slijedila i konkretna realizacija pa su planovi u međuvremenu prestali važiti.

Natječajem iz 1968-69 zona Žnjana, koja se nalazi na krajnjem istočnom dijelu područja 'Splita 3' bila je regulirana na način da su autori pobjedničkog projekta locirali snažnu 'heliotermičku' os (paralelnu s osi Sveučilišne ulice) budućeg sekundarnog gradskog centra čitava Splita, s moćnim poslovnim, trgovačkim, turističkim i stambenim sadržajima, koji su se prostirali od raskrižja splitske zaobilaznice i Končareve ulice na sjeveru, pa sve do morske obale na jugu, gdje je planiran čuveni 'artefakt' Žnjan.

No, vrijeme je učinilo svoje; počele su se problematizirati pojedine programske, funkcionalne i oblikovne odrednice nekoć neprijeporna rješenja 'Splita 3', zbog čega je došla pod veliki upitnik i izgradnja ovog centra.

Zaključeno je da se kao prva etapa ovog plana obvezno elaborira detaljni program, kojim bi se razriješile takve dileme. Projektna grupa 'Splita 3' (arh. Andrej Škarica) završavaju rad na Programu tek početkom 1980. godine, a nakon javnog uvida Program je usvojen sredinom lipnja iste godine.

1984. - 1985. Natječaj

Provedbi natječaja prethodila je 1984. godine izrada programa za PUP šireg područja Žnjana i Dragovoda (autori: arh. Žarko Turketo, arh. Ivana Bojić-Nikšić - Urbanistički zavod Dalmacije), koji je elaborirao nužne promjene ranijih planskih i programskih parametara za to gradsko područje, osobito u pogledu dimenzioniranja javnih gradskih sadržaja.

Natječaj je raspisan krajem 1984. godine, a ovaj put sudjelovali su samo pozvani natjecatelji: četiri iz Splita (arh. M. Antičević i arh. G. Mitrović - obojica iz 'Urbanističkog zavoda', arh. Stanislav Mladinić iz 'Konstruktora', te arh. Srđan Truta, a četiri iz drugih gradova tadašnje države (po jedan tim iz Zagreba arh. Marjan Hrzić, iz Ljubljane projektna grupa koja je pobijedila na prethodnom natječaju za 'Split 3': arh. V. Braco-Mušić, arh. M. Bežan, i arh. N. Starc, iz Skoplja arh. B. Kolev i iz Beograda arh. M. Bobić). Svi pozvani su se odazvali natjecanju.

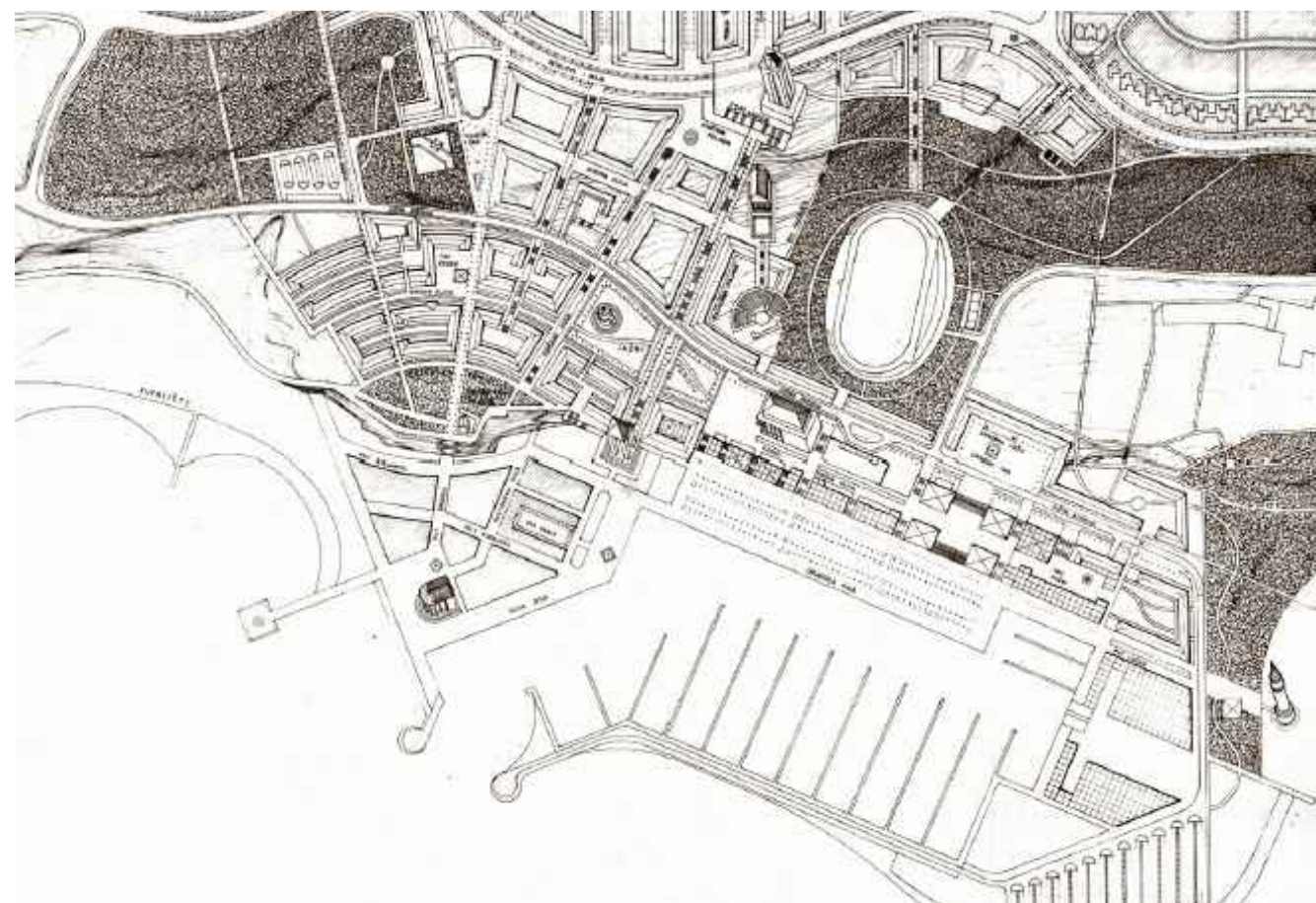
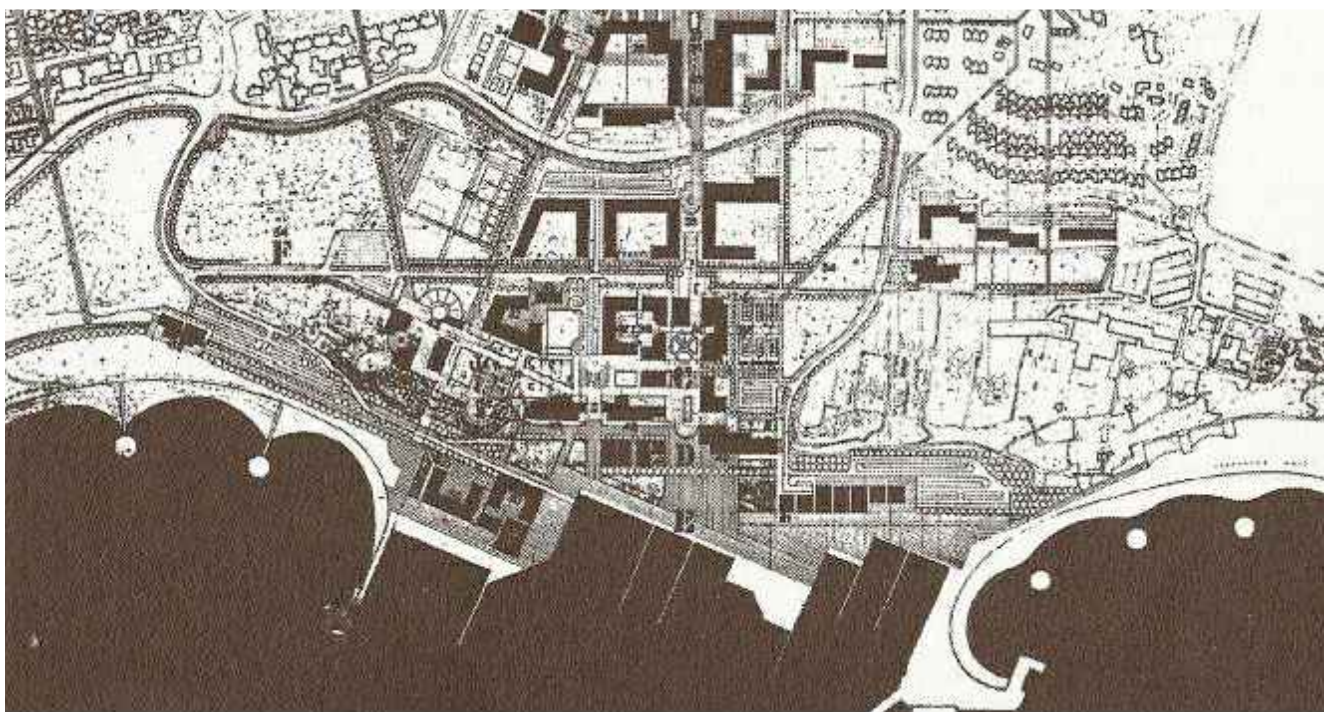
Programom natječaja obuhvaćeno je cca 115 ha Žnjana i Dragovoda (omeđenih Lovrinačkom na istoku, Žnjanskom ulicom na zapadu, obalom na jugu i sjevernom granicom povučenom oko 80 metara iznad Poljičke ceste). Područje obuhvata podijeljeno je u tri programske cjeline: sjevernu trgovačko / servisnu zonu u Dragovodama; središnju zonu žnjanske udoline, te južni priobalni pojas, koji je proširen nasipanjem.

U središnjoj zoni planirano je 6.200 stanovnika (1.775 stanova), a u južnoj 2.800 stanovnika (775 stanova); sugerira se pretežita izgradnja do visine P+4+N. Od javnih gradskih sadržaja predviđena su tri dječja vrtića, osnovna škola, srednjoškolski centar (1.500 učenika), društveno / kulturni centar (kino, kazalište, klubovi, galerije i sl.), dom zdravlja, dom za starije osobe, policijska zgrada i pošta.

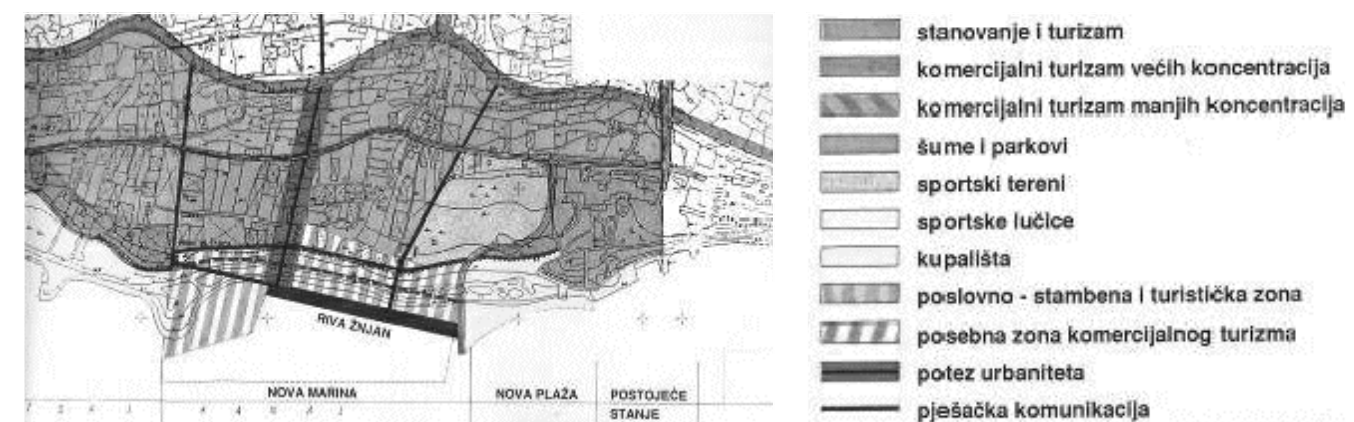
Turistički kapaciteti obuhvaćaju dva hotela (jedan visoke 'A', te jedan 'B' kategorije sa po 250 kreveta, turističko naselje s obiteljskim apartmanima (800 kreveta), marinu s jaht-klubom i pripadajućim hotelom (160 kreveta), te športsko / rekreacijski kompleks (športske dvorane, nogometno igralište i dr.)

Ocjenjivački sud priklonio se rješenju da se dva rada (arh. Marjana Hrčića i rad arh. Stanislava Mladinića) propuste u drugi krug natječaja, u kojem bi projekti bili doradjeni u smislu preporuka žirija.

1997. Studija

Zadatak Programa prostornog uređenja priobalnog područja između Zente i Duilova u Splitu, osim određivanja smjernica za izradu detaljnije dokumentacije i izmjena GUP-a Splita, rađen je u svrhu preispitivanja i određivanja ciljeva prostornog uređenja priobalnog područja od Zente do Duilova, jednog od najvrjednijih razvojnih resursa Grada Splita.

Zadatak Programa prostornog uređenja priobalnog područja između Zente i Duilova u Splitu, osim određivanja smjernica za izradu detaljnije dokumentacije i izmjena GUP-a Splita, rađen je u svrhu preispitivanja i određivanja ciljeva prostornog uređenja priobalnog područja od Zente do Duilova, jednog od najvrjednijih razvojnih resursa Grada Splita.

Dio studije je bila i posebna zona komercijalnog turizma Riva - Žnjan.

Uz predvidivo nasipavanje ova zona bi mogla imati površinu od 8,10 ha, što je potrebno ispitati posebnom maritimnom studijom (nasipavanje, marina, športska luka). Zona je namijenjena vrhunskim komercijalnim turističkim sadržajima kao što su hoteli, apartmani, raznovrsni trgovački, ugostiteljski i zabavni sadržaji.

Zona mora biti protkana i ostalim gradskim, javnim i komercijalnim sadržajima u funkciji cjelogodišnje turističke i rekreacijske ponude koja ide uz marinu i urbanu mediteransku rivu.

U zoni je moguće i kvalitetno stanovanje u količini do 25 % od ukupne izgradnje. Osnovni potez urbaniteta u pravilu je građevni (ujedno regulacijski) pravac paralelan s rubom rive. Riva je široki javni pješački prostor (vjerojatno 26-32 m širine), s drvoredima, štekovima, ukrasnim zelenilom i ostalom kvalitetnom urbanom opremom.

Marina ili komercijalna športska luka odvojena je od rive i imat će zaseban kolni pristup, parking i suhi (zimski) vez plovila s ostalim uslužnim sadržajima. Obvezno je i pristanište izletničkih brodova i lokalnih obalnih linija.

Bitno razvijena površina sveukupne gradnje (ne računajući izgradnju u samoj marini) može iznositi od 232.000-252.000 m², (unutar 8,10 ha) bez podrumskih etaža namijenjenih parkiranju, skladištima, priručnim skladištima i dr. U ovoj zoni može se očekivati oko 2.900-3.100 gostiju i najviše oko 1.900 do 2.100 stanovnika.

Na području obuhvata 'Programa' je najveća rekreacijsko - kupališna ponuda grada.

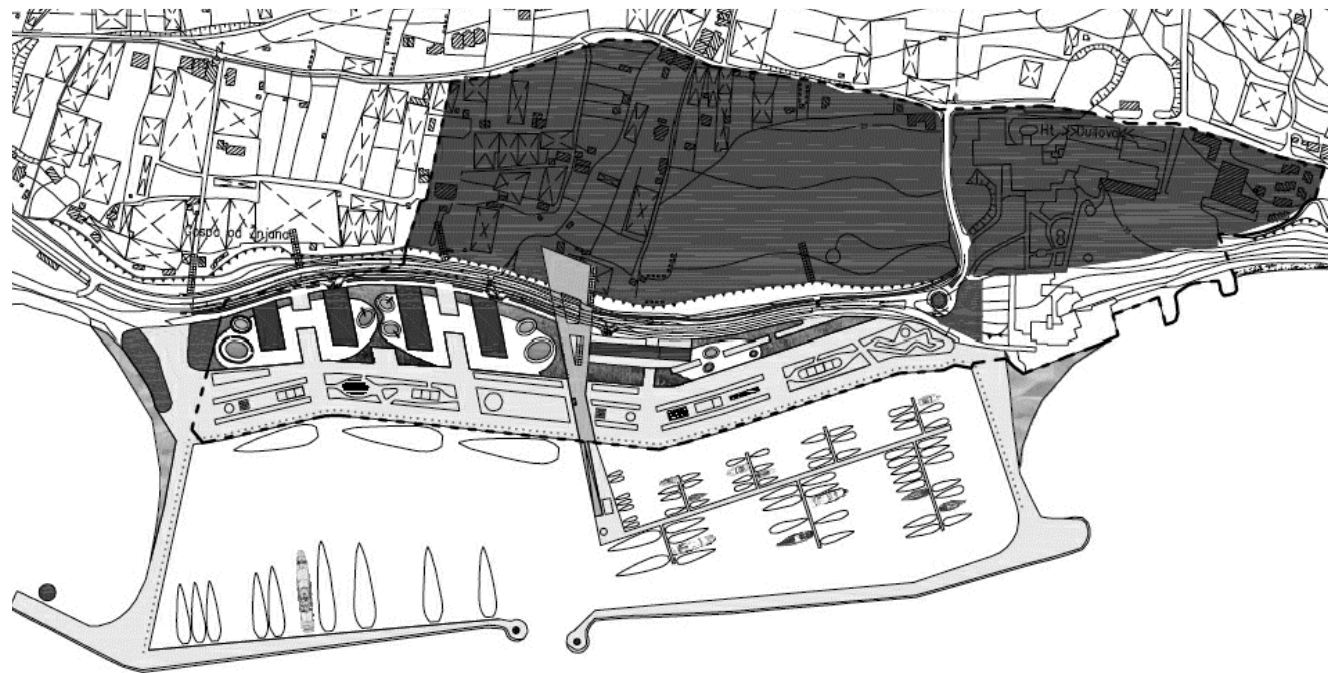
Dovršetkom nasipavanja mora na žnjanskoj plaži, umjereno nasipavanje uvale Trstenik i buduće formiranje nove plaže između predviđene marine Žnjan i hotelskog kompleksa 'Zagreb' moglo bi se dobiti 17,40 ha površine, uglavnom na nasipu, dakle na pomorskom dobru.

2007. Predstudija za izradu programa urbanističko / arhitektonskog natječaja žnjanskog platoa - 'nova gradska riva i marina'- gradski projekt duilovo

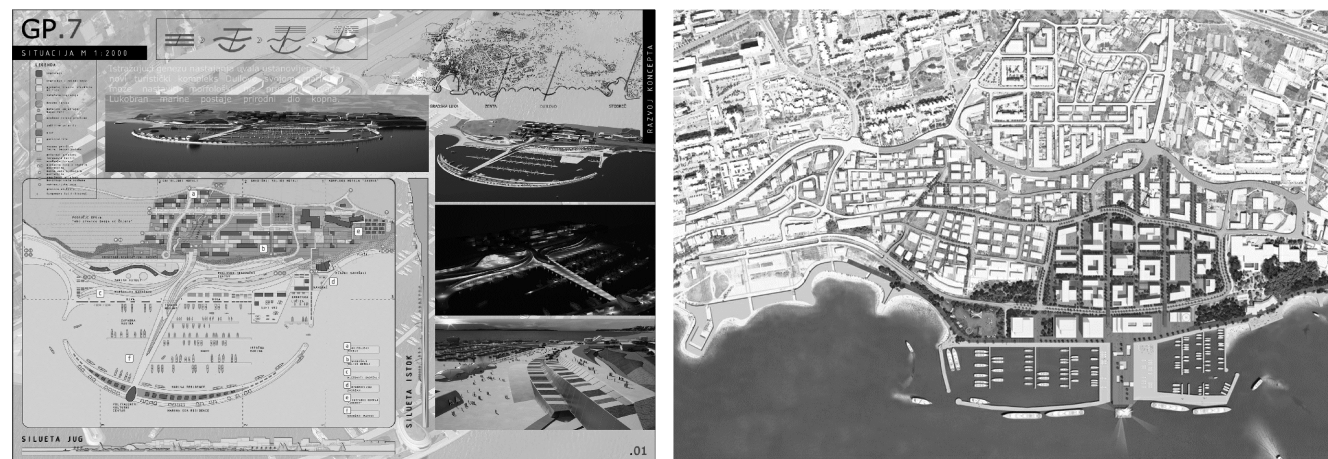
Predstudija obuhvaća nasuti dio žnjanskog platoa - prostor je za sada uglavnom neuređen, izvedena je jedino kolna prometnica između nasutog i uzdignutog sjevernog dijela terena.

Ciljevi predstudije su dobra priprema izrade podloga za urbanističko-arhitektonski natječaj koja je vrlo važna za uspjeh samog natječaja. Nema zadaću da ponudi koncepciju prostornog uređenja, niti pretenziju da ograničava kreativno razmatranje i slobodu oblikovanja arhitekata i urbanista koji budu sudjelovali u natjecanju. Druga važna zadaća je da na samom početku procesa urbanističkog razmatranja obavijesti javnost o intencijama razvoja područja žnjanskog platoa.

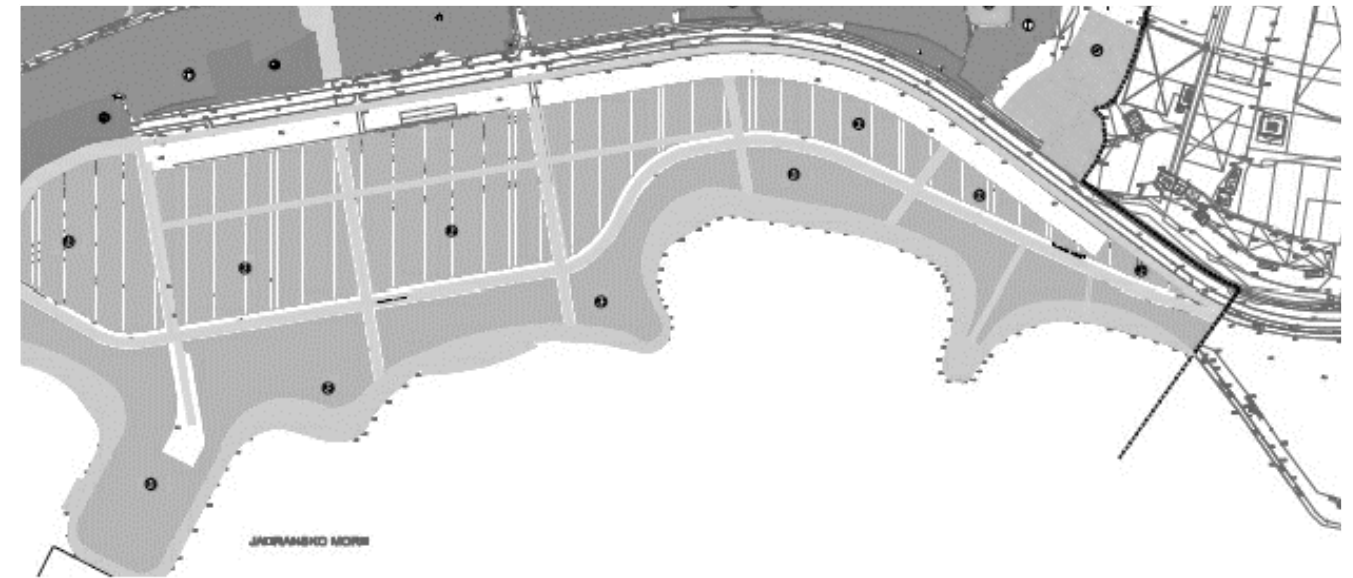
2009. Natječaj Duilovo

Na osnovi predstudije iz 2007. godine proveden je natječaj Duilovo. Tim natječajem predviđala se izgradnja marine s 400 vezova, gradska šetnica, različiti hotelski i ugostiteljski sadržaji testambena namjena na sjevernom dijelu obuhvata. Nije dodijeljena prva nagrada već tri jednakovrijedne treće nagrade.

DPU područja Trstenik / Radoševac'

Sukladno GUP-u Splita, u granicama obuhvata DPU-a utvrđene su sljedeće namjene: 1. ugostiteljsko-turistička namjena - hoteli (T1) 2. mješovita namjena - stanovanje i turizam (M3) 3. športsko-rekreacijska namjena - rekreacija (R2) 4. javne zelene površine - uređeno zelenilo (Z3) 5. športsko-rekreacijska namjena / kupališta (R3) 6. javno - prometne površine. Izmjene i dopune DPU-a odnose se na kompletno područje unutar granica obuhvata DPU-a, a provode se radi usklađenja pojedinih (uglavnom nerealiziranih) dijelova DPU-a s namjenom i odredbama novog GUP-a Splita.

SADAŠNJI NAČIN KORIŠTENJA

U današnje vrijeme cijelo područje žnjanskog platoa afirmiralo se kao glavna gradska plaža, prema kojoj gravitiraju stanovnici cijelog grada. Dakako sam prostor nije adekvatno uređen kako bi mogao apsorbirati tolike količine korisnika na dnevnoj bazi. Početni problem cijelog poteza je pristup, kako cestovni tako i pješački, te se ljeti stvaraju velike gužve. Područje cijelog zapadnog platoa se pretvorilo u otvoreno neasfaltirano parkiralište. Obalna linija je djelomično uređena pa tako postoje samo četiri plaže, vidljiv je nedostatak hlada i zelenila, a prostor uz plaže počeo se formirati montažnim ugostiteljskim objektima upitne estetike. Cijeli prostor zapadnog platoa (područje Duilova) je upotpunosti neiskorišten i zapušten s nemogućnošću ikakvog načina korištenja. Obalna linija tog dijela je nepristupačna uslijed postavljanja kamenja kako bi se spriječila erozija tla.

Veliki gradski prostor i jedan od glavnih obilježja splitskog waterfronta podlijegao je kaosu minimalnih intervencija bez ikakvog generalnog plana kako bi se on zaustavio. Ta situacija preslikava se i na cijelo područje iznad njega. To je posebno izraženo unutar gradskog kotara Žnjan kojim vlada urbanistički kaos. Gradski kotar Žnjan, koji obuhvaća kvartove Žnjan, Pazdigrad i Duilovo, posljednjih je 20 godina za građane izrastao u simbol devastacije prostora, urbanističkog kaosa koji je nastao kao rezultat neplaniranja, pogodovanja isključivo investitorima i zanemarivanja građana i njihovih potreba za javnim sadržajima, školom, dječjim igralištima, vrtićima, parkovima, parkiralištima. U tom smislu, žnjanski plato, kao najveći neiskorišten resurs grada, ne smije se promatrati parcijalno bez šire analize i strategije razvoja grada i njegove okolice u cjelini.

Taj kotar, kao i kotari Mertojak i Trstenik, glavne su kontaktne zone između platoa i ostatka grada (s naglaskom na istočni dio), te udomljuju 25-30000 korisnika koji gravitiraju prema promatranom području. Njih karakterizira nedostatak javnog prostora koji zahtjeva svaka zajednica. To se odnosi i na ostatak istočnog dijela grada. Problem se javlja u nekvalitetnoj vezi tih zona i samog platoa, te nepostojanje javnih sadržaja na samom području platoa. Događa se veliki srazmjer u korištenju tog prostora ljeti i zimi, gdje dolazi do velikih ekstrema u broju korisnika; ljeti uslijed neorganizacije taj broj je prevelik, a zimi zbog nedostatka sadržaja za same građane sveden je na minimum.

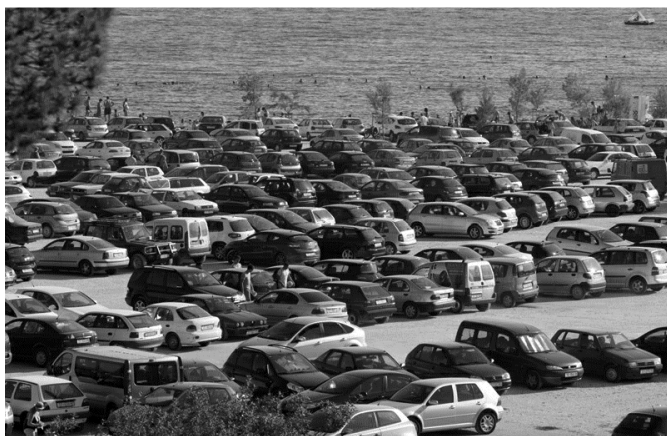
Gradski kotari Žnjan, Mertojak i Trstenik

Istočni kotarevi grada

Žnjanski plato - način korištenja danas

ZAKLJUČAK

Područje žnjanskog platoa jedno je od najvećih neiskorištenih potencijala u gradu Splitu i ujedno važna strateška točka u njegovom cjelokupnom razvoju. Mnogobrojni natječaji i rasprave omogućili su bolje razumijevanje ovog prostora i u kojem smjeru bi trebao ići njegov razvoj. U zadnje vrijeme se Split afirmirao kao jedno od većih turističkih središta na Mediteranu i promatrano područje je vrlo bitan čimbenik u širenju turističke ponude grada. No taj se prostor ujedno mora razviti i kao novi istočni centar kako bi stvorio protutežu sadašnjem centru i osigurao javni prostor korisnicima koji gravitiraju prema njemu. On zahtjeva sportsko-rekreacijsku zonu, park, lučicu/marinu, te ugostiteljske i različite turističke sadržaje. Kao takav ujedno mora probiti okvire vlastitog obuhvata i utjecati na razvoj istočnog grada. Veliki problem pri tome predstavlja trenutna ekonomska stvarnost koja onemogućava istovremeni razvoj cijelog područja, a fazni razvoj putem detaljnih planova uređenja se pokazao kao neostvariv i neefikasan, te podložan političkim malverzacijama. Jedan od uspješnijih načina ostvarivanja velikih gradskih projekata i osmišljavanja strategije razvoja velikih gradskih površina je dovođenje velikog događaja koji će za sobom povući velike investicije. Primjer toga su bile Mediteranske igre 1979. u Splitu. Jeli nova prekretnica u razvoju Splita još jedan takav megalomanski projekt ili je njegova budućnost zaista osuđen na prostor dimenzija 180 x 220 metara?

LITERATURA

- Darovan Tušek: Arhitektonski natječaji u Splitu 1945-1995.
- Časopis "Prostor" br. 12[2004] 1[27] Vedran Duplančić: obalni pojas grada Splita u urbanističkim planovima, projektima i studijama 1914.-1941.
- Nova gradska riva i marina-predstudija za izradu programa urbanističkog arhitektonskog natječaja Žnjanskog platoa - Gradski projekt Duilovo
- Generalni urbanistički plan Splita 3. knjiga-prijedlog plana

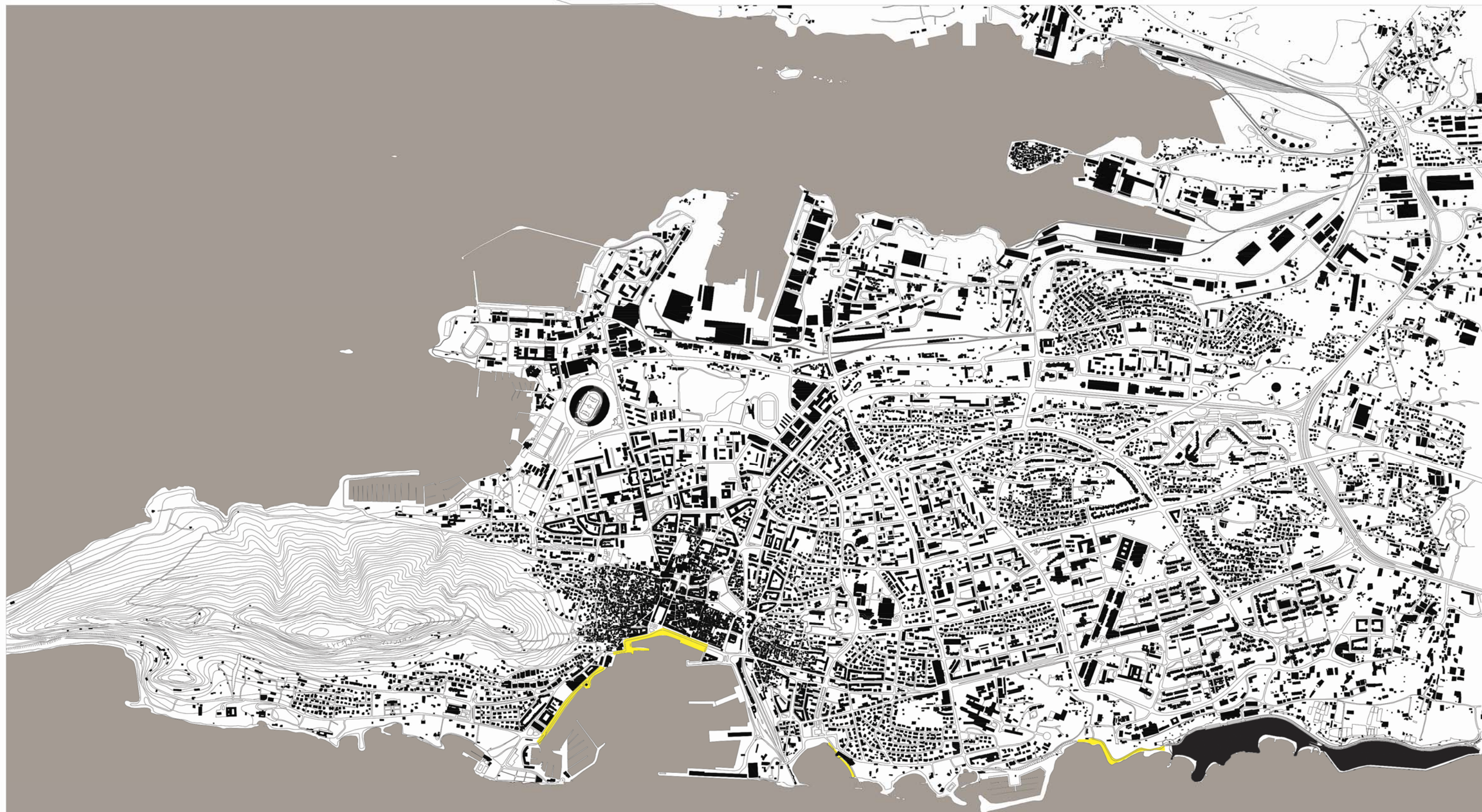
-poveznice:

<http://www.d-a-s.hr/>

<http://www.split.hr/>

<http://www.gk-znjan.com/>

ukupna obala

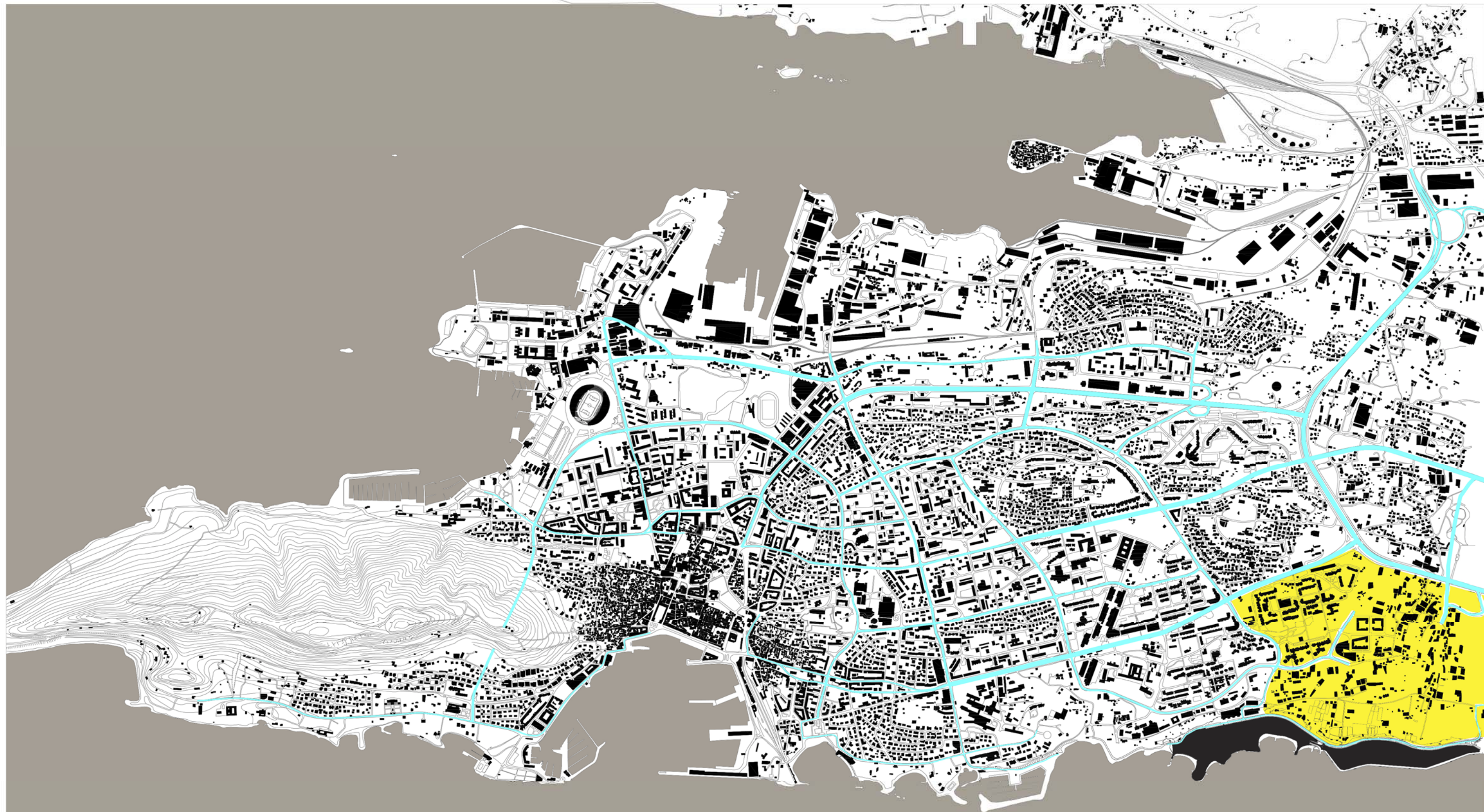
uredena javna obala

Unatoč tome što je Split smješten na poluotoku i većim dijelom svog opsega ostvaruje kontakt s obalom, tu činjenicu ne iskorištava. Gotovo cijela sjeverna obala grada ustupila je mjesto industriji, vojnim objektima i nautici - sadržajima koji stvaraju barijeru između svakodnevnih korisnika i obale. Slika splitskog južnog "waterfronta" jedna je od bitnijih simbola grada, ali se ni on kao takav nije u potpunosti podredio korisnicima. Naprotiv, karakterizira ga rascjepkanost pješačke šetnice i popratnih sadržaja, njihova neuredenost ili ustupanje teritorija i akvatorija nautici (marine, trajektna luka). Split kao jedno od sve popularnijih turističkih odredišta na Mediteranu se oslanja upotpunosti na vrlo mali dio inače vrlo potentnog obalnog poteza.

Jedan od najvećih problema cestovne mreže Splita je slaba povezanost iste s obalom što se vidi i na karti prometa. Na sjevernoj obali grada je nepostojanje cestovnog kontakta uvjetovano smještajem industrijske i vojne zone. Na južnoj strani tu barijeru stvara prirodni teren tj. pokos / klif. On se proteže cijelom južnom stranom splitskog poluotoka (izuzev samog centra grada), te nastavlja sve prema Stobreču gdje doseže visinu i preko 30 m.

Unatoč tome na odabranom obuhvatu cestovni promet se uspijeva ostvarit (Ulica Ivana Pavla II.), ali s vrlo slabom vezom s uzdignutim zaleđem. Trenutno jedina veza žnjanskog platoa i grada (Velebitska ulica) ne može podnijeti kapacitet vozila koja dnevno koriste taj prostor, pogotovo ljeti i za vrijeme održavanja povremenih manifestacija (GAST, SASO).

Gledajući u manjem mjerilu ne postoji kvalitetno prometno rješenje područja jugoistočnog dijela grada tj. kotareva Žnjan i Pazdigrad koji direktno tangiraju promatranu lokaciju.

Karta prikazuje uređene javne gradske parkove čiji trenutni postotak u ukupnoj površini grada dostiže samo 13%. Iz karte se jasno iščitava neravnomjeran raspored zelenih površina koje uglavnom gravitiraju prema centru grada. U slici "zelenog" Splita njegov istočni dio je upotpunosti zanezaren kako na svim poljima urbanizma tako i na ovom. Trenutno jedini veći uređeni park nalazi se na Mertojaku. Sportsko-rekreacijska zona cijelog grada nalazi se na Marjanu stvarajući tako neravnotežu korisnika s obzirom na udaljenost od njega. Na zadanom obuhvatu područje istočnog dijela platoa je trenutno zapušteno i obiluje neuređenim zelenilom tako da se improvizirana rekreacija odvija isključivo duž postojeće ceste. Na taj način se korisnika upotpunosti udaljilo od obale. Ne postoji dovoljno uređenih rekreacijskih sadržaja kao što su igrališta za različite sportove, staza za trčanje i sl.

- _zapuštenost
- _neadekvatni cestovni i pješački pristupi
- _neplanska točkasta izgradnja ugostiteljskih objekata
- _primarna namjena istočno dijela platoa (područje Trstenik-Radoševac) parkiralište
- _zapadni dio platoa (područje Duilovo) nepristupačan i prepušten propadanju
- _nedostatak popratnih sadržaja za najveće gradsko kupalište

- _nedostatak javnog prostora
- _nedostatak zelenila i rekreacijske zone
- _nerazgranata mreža prometnica
- _potreba za centrom
- _odsječenost od obale
- _urbanistička nedefiniranost područja iznad platoa

- _neiskorišten potencijal splitskog "waterfronta"
- _ograničenost turističke ponude na uži centar grada, odnosno Dioklecijanovu palaču
- _problem pristupa obalnom teritoriju i akvatoriju, te uređenje istih
- _nedostatak zelenih površina
- _stagnacija - potreba za novim ekonomskim i gospodarskim impulsom

Promatrano područje jedno je od većih i prepoznatljivijih dijelova grada Splita. Kao takvo uvjetuje rješenje koje ne djeluje isključivo unutar samih granica obuhvata, već omogućava napredak na razini cijelog grada i šire. Vodeći se tom premisom izbjegava se problem rješavanja velikog područja minimalnim zahvatima koji ni prije nisu vodili do željenog rezultata. Preuzima se ideja održavanja velikog događaja koji će trenutno stvoriti snažni impuls za cjelokupni razvoj, kako samog žnjanskog platoa, tako i grada. 1979. godine to je ostvareno organizacijom Mediteranskih igara u Splitu, a sada tu ulogu preuzima EXPO.

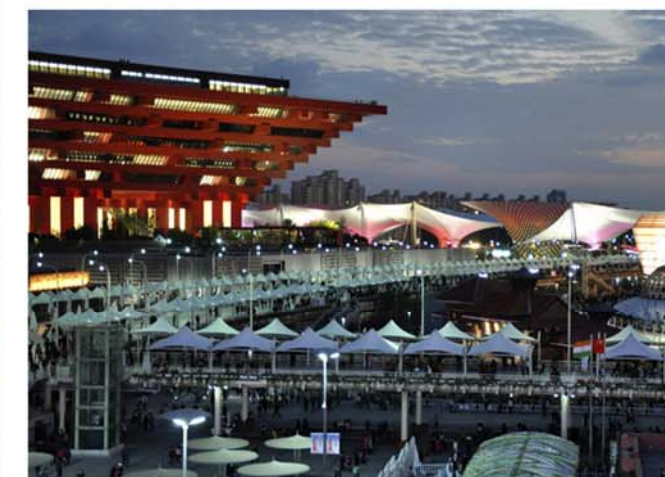
Takav događaj omogućava veliki prosperitet u svakom pogledu razvoja grada - ekonomski, gospodarski, turistički, urbanistički...

Uzimajući u obzir mogućnosti i veličinu Splita, održavanje prave Svjetske izložbe bilo bi nerearno. Zbog toga se stvara ideja o MEDITERANSKOM EXPO-u čiji opseg Split kao jedan od važnijih mediteranskih gradova može podnijeti i ugostiti.

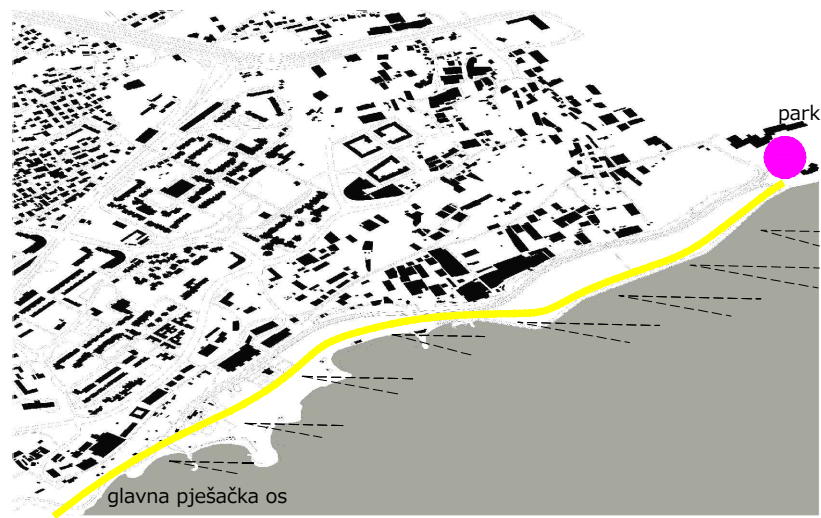

Expo kao takav ima dovoljan potencijal za promjenu slike grada i unapređivanje njegovih sastavnih slojeva - infrastruktura, atrakcije, javni prostor, novi gradski sadržaji i sl.

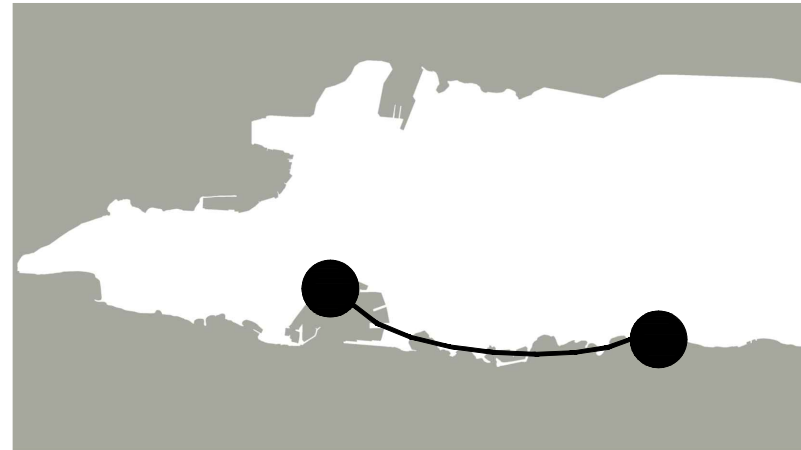
To se može vidjeti i na brojnim dosadašnjim primjerima kao što su gradovi Zaragoza, Yeosa, Milano, Lisabon, Hannover...

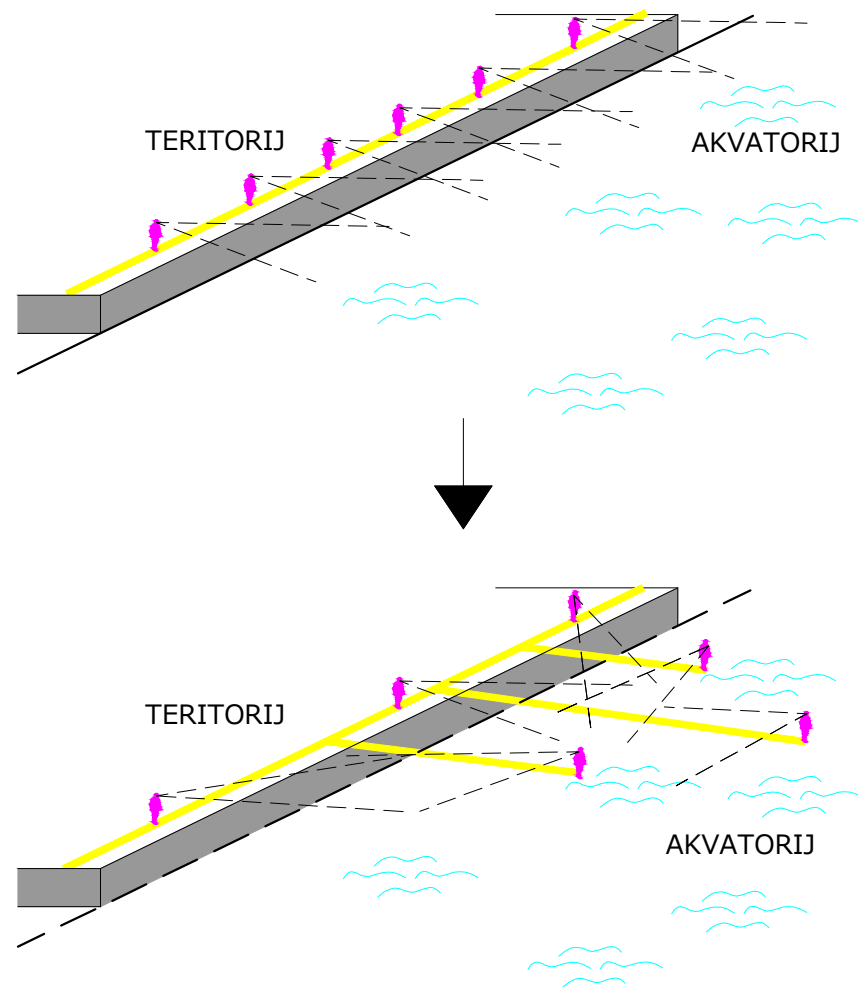
Zadani obuhvat nalazi se na istočnom kraju splitskog obalnog pojasa i završava zelenom zonom hotela Zagreb, te se preko njega nastavlja glavna pješačka os južnog "waterfronta". Nju karakterizira jasna razdioba između teritorija i akvatorija, te nepostojanje njihove interakcije kroz perspektivu korisnika.

Cijeli prostor žnjanskog platoa nameće se kao protuteža centru grada. Ta dva gradska tkiva trebaju se ponašati kao katalizatori razvoja cijele obale između njih.

Širenjem glavne pješačke osi na akvatorij ispred platoa u vidu snažne geste horizontalnog "London eye"-a brišu se jasne granice između istog i teritorija. Ostvaruje se polivalentnost u komunikaciji korisnika, te čvrst kostur za daljni razvoj cijelog područja. Postavljeni kostur služi kao nosač svih potrebnih sadržaja za vrijeme i nakon održavanja mediteranskog EXPO-a. Postavljanjem snažnog monoma na spoju postojeće i nove pješačke osi stvara se točka infleksije koja dopušta širenje ideje na ostatak obale, ali ujedno i naglašava prijelaz između istih. Na istočnoj strani to se manifestira kroz veliku zelenu zonu, koja se ponaša kao točka preusmjeravanja kretanja.

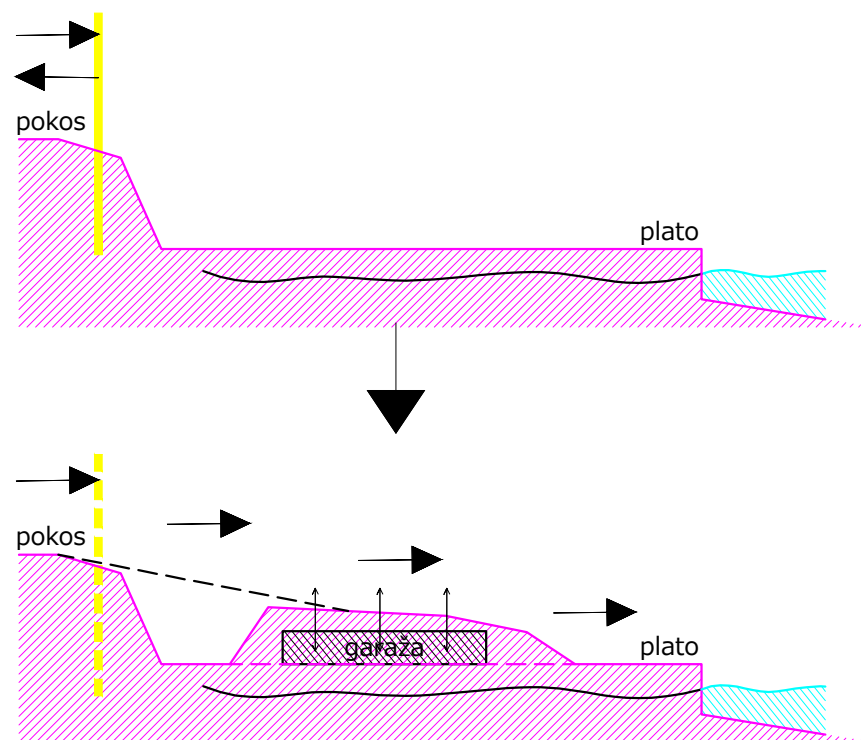

Pri smještanju potrebnih objekata za održavanje tog događaja unaprijed se dovodi u vezu njihova buduća prenamjena i integracija u novo urbano tkivo.

SADRŽAJI:

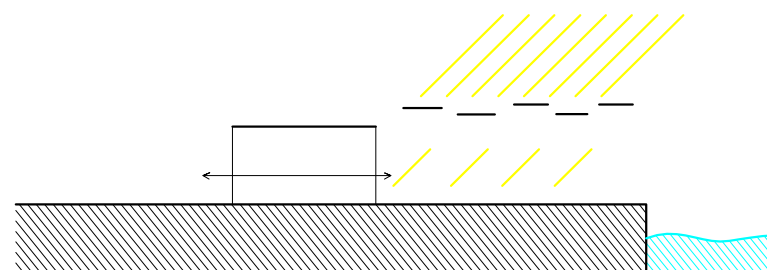
1. Pristup manifestaciji

Cestovni pristup omogućen je direktnom vezom između glavne državne ceste koja tangira splitski poluotok i samog platoa. Ona također na sebe veže mrežu sekundarnih prometnica u svrhu bolje prometne povezanosti jugoistočnog dijela grada. Parkiranje je riješeno gradnjom velike garaže na području Duilova stvarajući pri tom topografiju terena u svrhu formiranja novog mediteranskog parka. Ta topografija omogućuje slobodnu vezu između obale i terena iznad pokosa, a cijelo područje parka podiže kvalitetu prostora što stvara bolje preduvjete za izgradnju turističkih objekata na području prve kontaktne zone s zaleđem. Postavljaju se brze veze između garaže i parka u vidu paviljona koji tangiraju glavnu parkovnu šetnicu koja vodi do ulaznog trga. Dio garaže se u drugoj fazi može prenamjeniti u prostorije buduće marine koja bi se formirala na zapadnom dijelu platoa. Park postaje i sportsko-rekreacijska zona za potrebe stanovnika istočnog dijela grada.

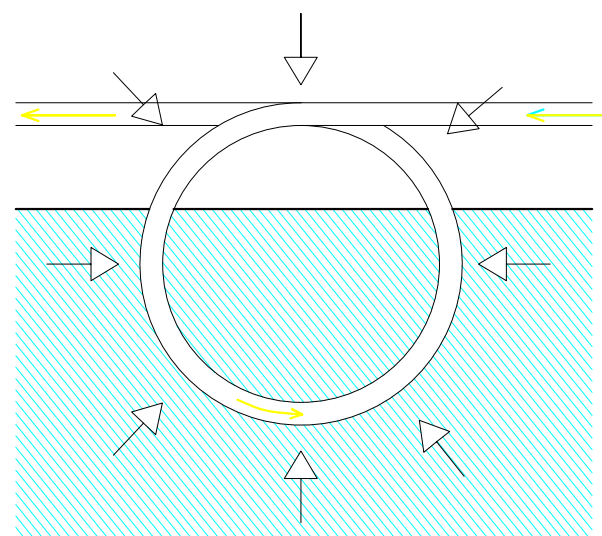
2. Ulazni trg

Ulazni trg formiran je kao točka koja spaja ulazni park i glavnu pješačku ulicu. Njegovo sjeverno pročelje definira glavni paviljon izložbe. Njegov slobodni tlocrt omogućava prenamjenu u svrhu održavanja povremenih sajмова, te kao zatvorena rekreacijska dvorana. Na njegovoj sjevernoj strani ostavljen je prostor za pomoćne građevine za vrijeme i nakon održavanja EXPO-a. Trg definira i valovita nadstrešnica koja svojim oblikovanjem stvara zasjenjeni prostor aludirajući na mediteranski način života na otvorenom.

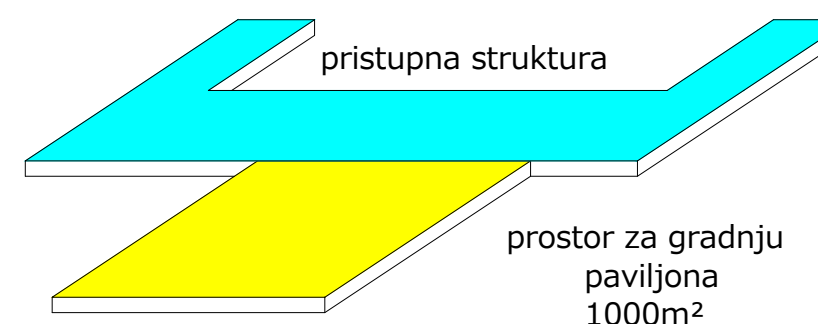
3. Glavna pješačka ulica

Glavna pješačka ulica formirana je u obliku spirale negirajući pritom jasnu granicu između teritorija i akvatorija. Svojom artikulacijom ostvaruje kontinuitet kretanja cijelom svojom dužinom, a unutar svojih okvira udomljuje tematske paviljone. U svojoj budućoj namjeni ona se profilira u novi turistički centar. Na sebe adira različite javne sadržaje u svrhu poboljšanja gradske i turističke ponude grada. Na taj način postaje nukleusom novih događanja i novi simbol grada. Ona se ne natječe s postojećim atrakcijama kao što su u prvom planu Dioklecijanova palača, pa zatim Poljud ili Marjan, već upotpunjuje sliku cijelog grada.

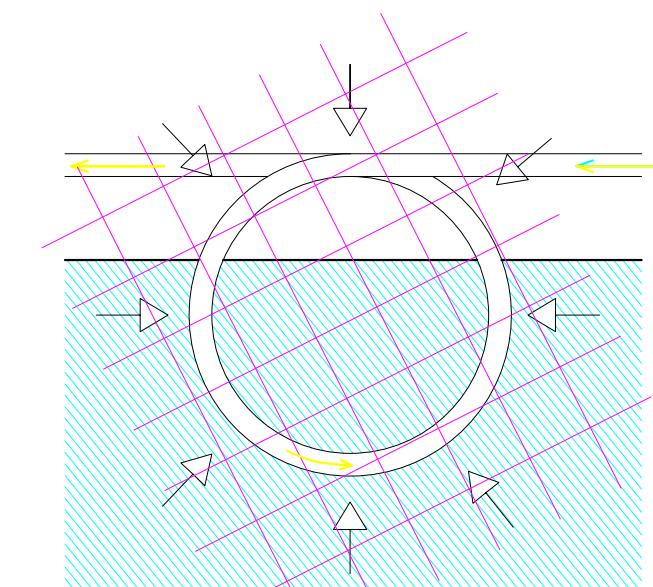

4. Paviljoni država

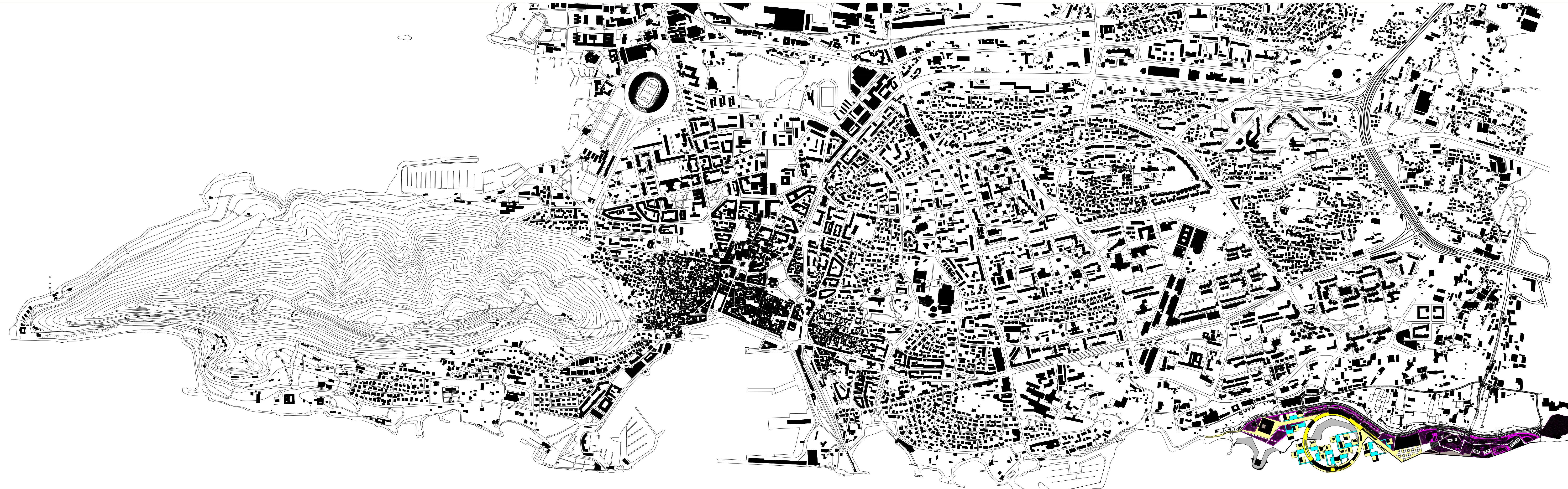
Svaka država sudionica izložbe na raspolaganje dobiva 1000m² prostora na korištenje. Taj prostor se manifestira u obliku platformi na zemlji i moru. One se zajedno s pristupnom strukturom vežu na glavnu šetnicu. Na moru se ta struktura ostvaruje u obliku plutajućih dokova koji svojim oblikom definiraju akvatorij namjenjen za korisnike. Na taj način se dosadašnja isključiva granica njihovog utjecaja u zoni obale pomiče. U fazi prenamjene se dio dokova dislocira na područje obale uz park stvarajući tako disperziju glavnog gradskog kupališta na područje cijelog platoa, za razliku od trenutnog stanja koje je to onemogućavalo uslijed kamenog nasipa na većini obale kako bi se spriječila erozija tla.

5. Kongresni centar

hotel Zagreb

kongresni centar

P+3

pomoćne građevine

tematski paviljoni

paviljoni država

plaža

pomoćne građevine

glavni paviljon

ulazni trg

ulazni park/garaža

ulazni park/garaža

dječje igralište

garaža (863 PM)

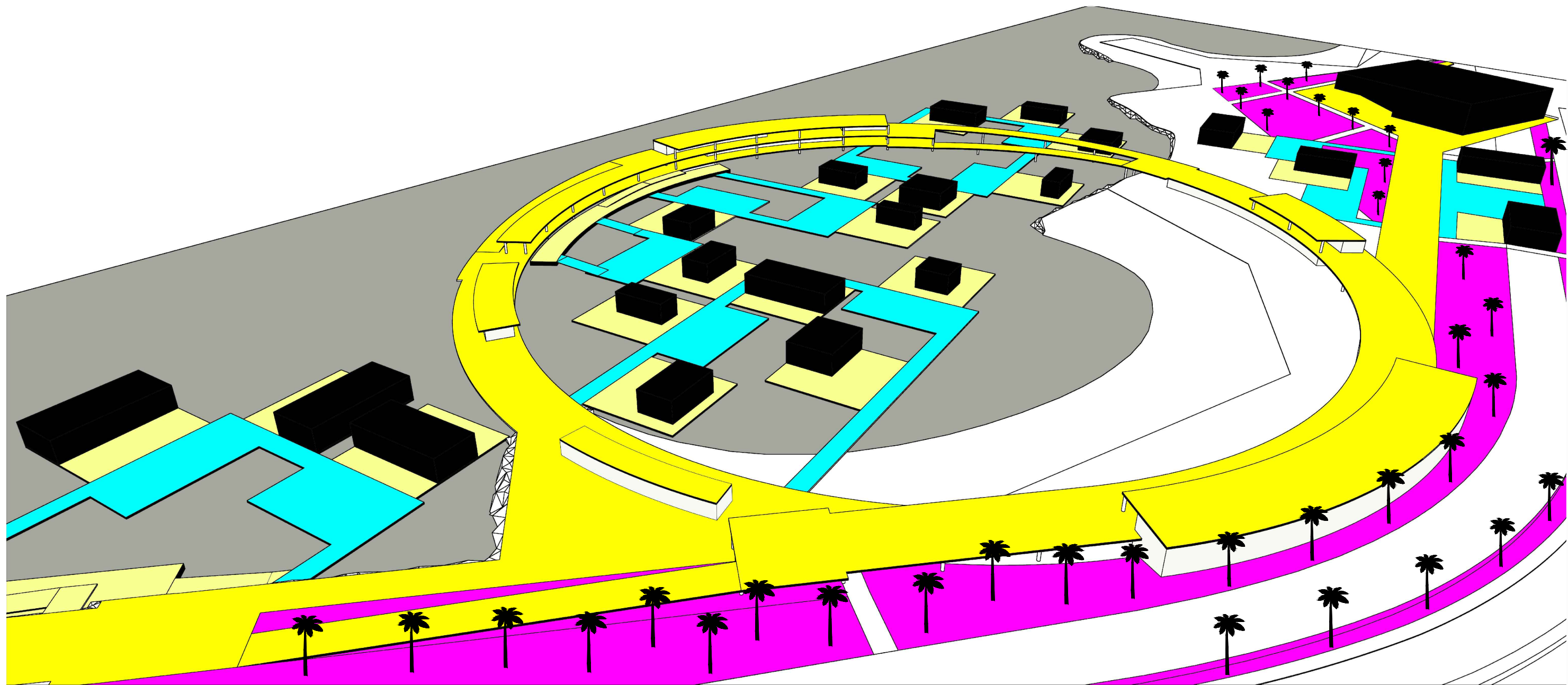
nisko zelenilo

visoko zelenilo

UŽA SITUACIJA 1:2000
FAZA 1
(poST) EXPO 20??
ZNANJE SPLIT

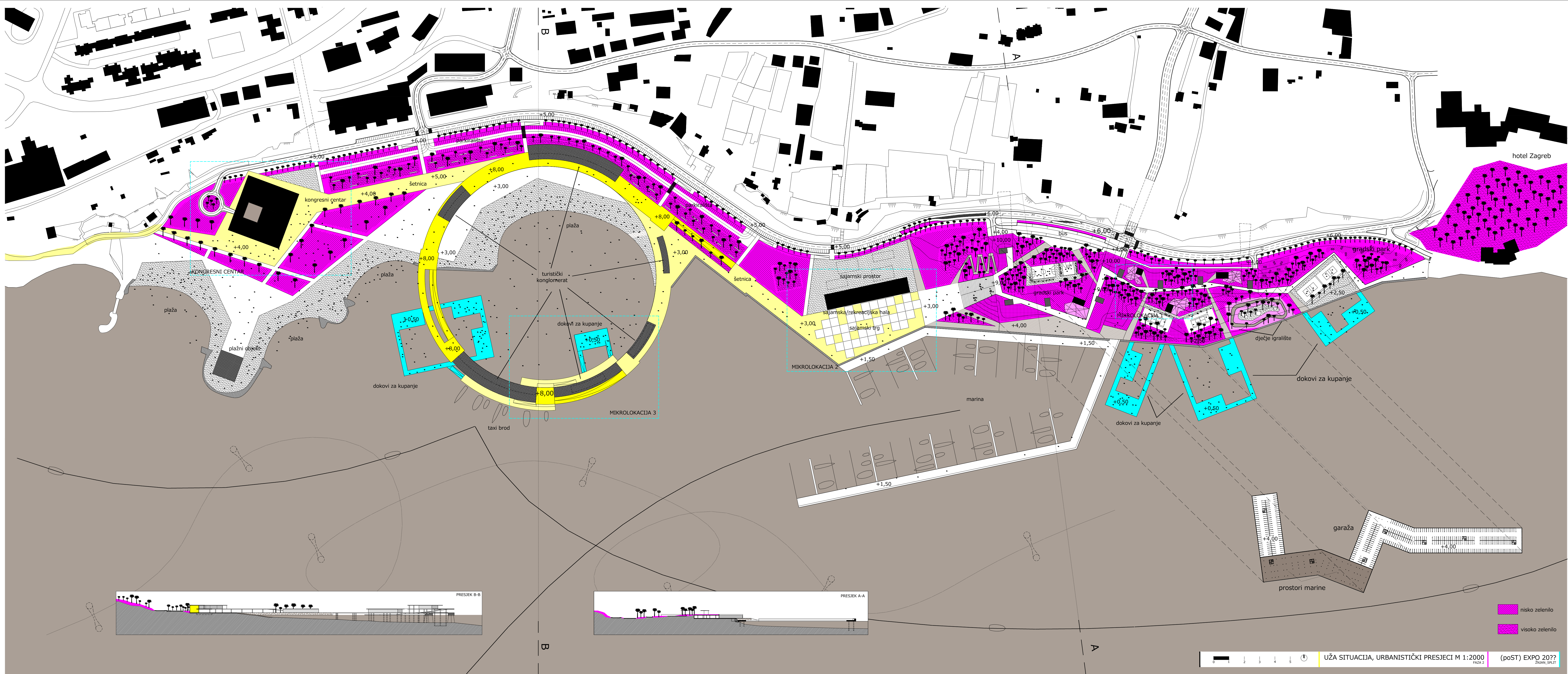

RASPORED PAVILJONA ZA VRIJEME MEDITERAN EXPO-A

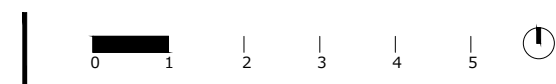
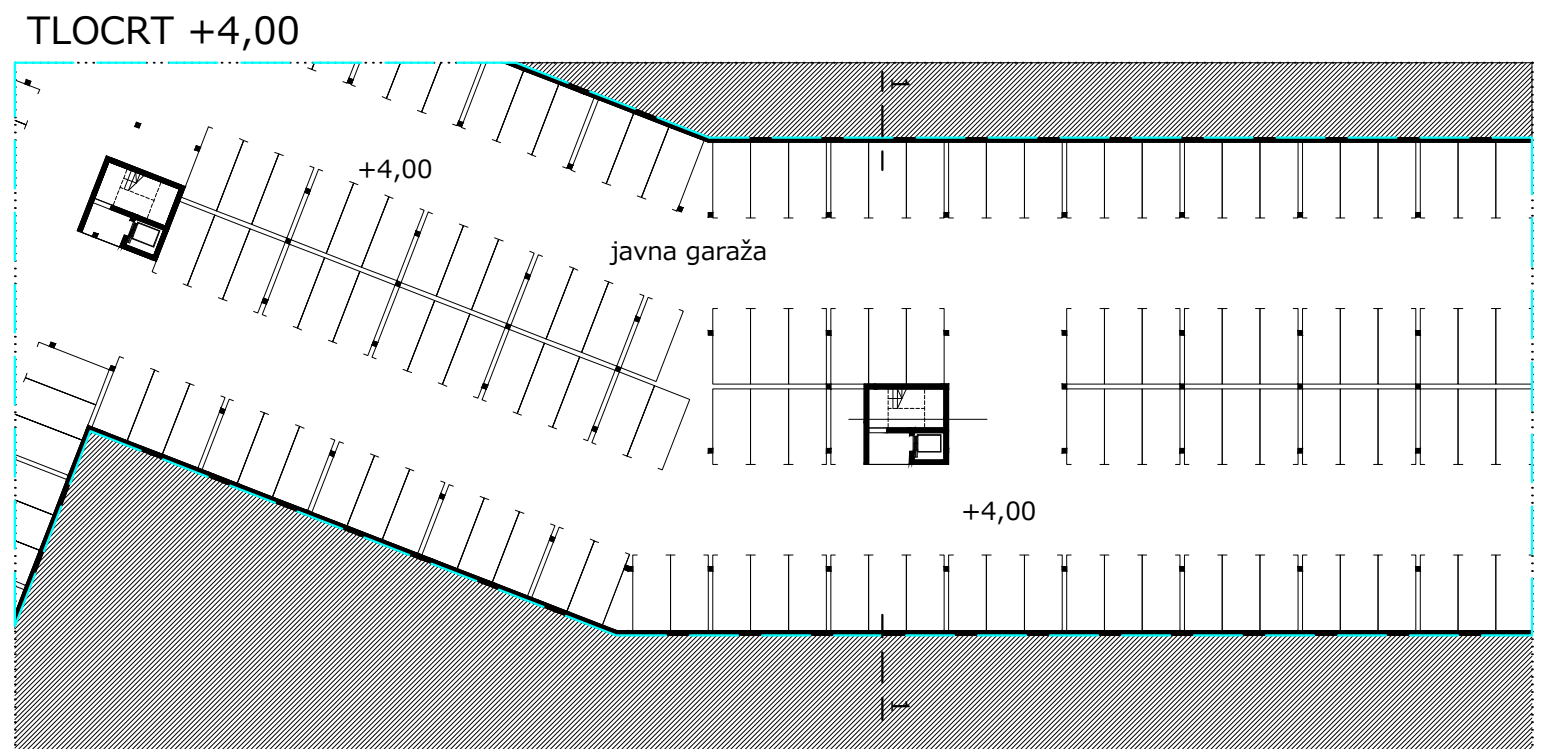
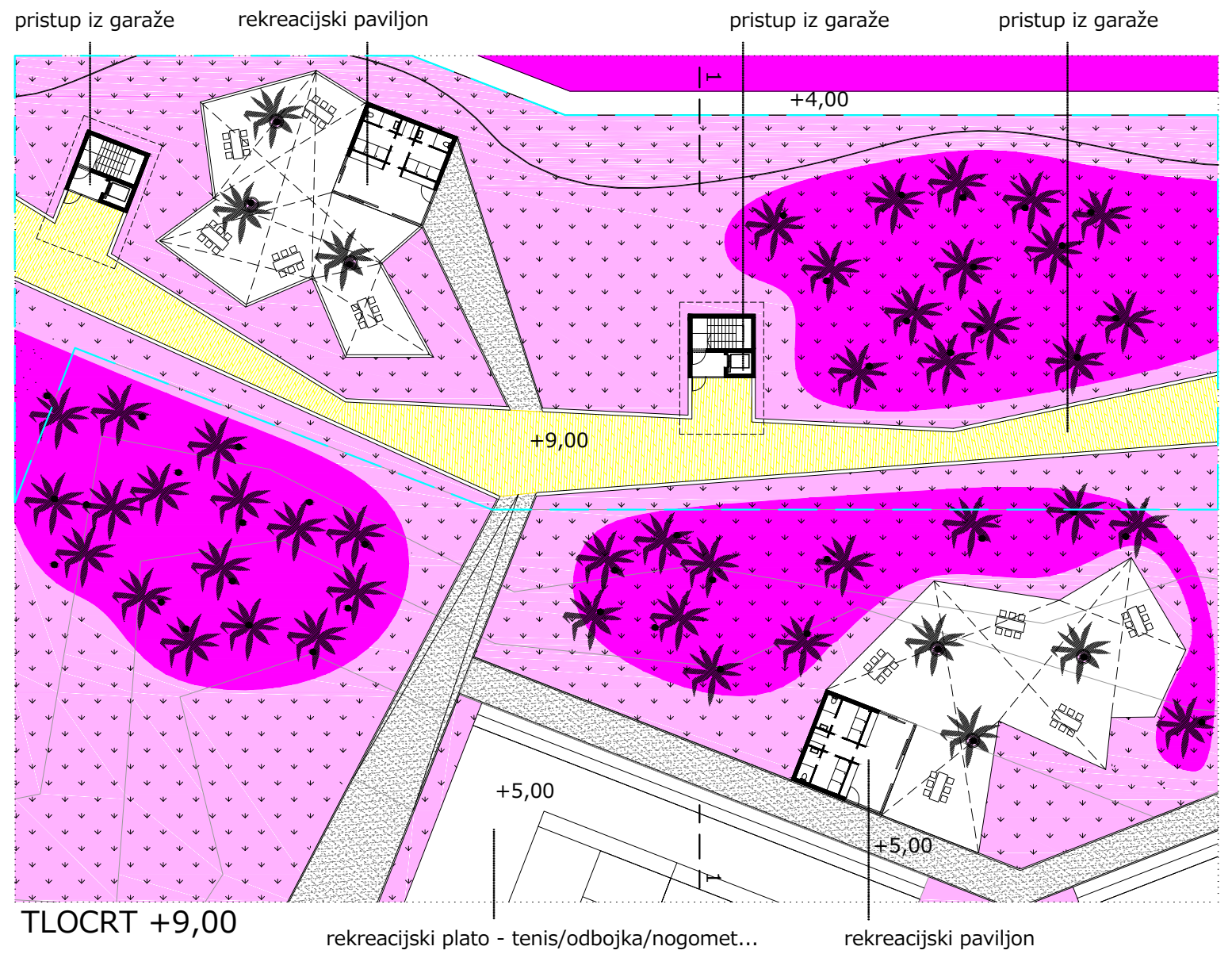
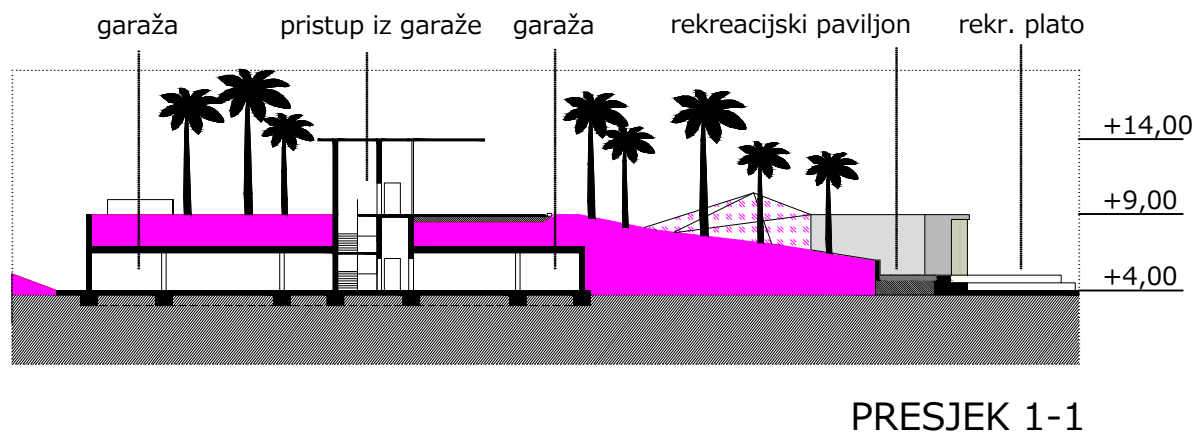

nisko zelenilo
 visoko zelenilo

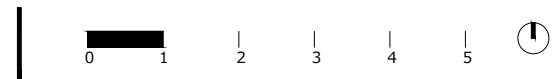

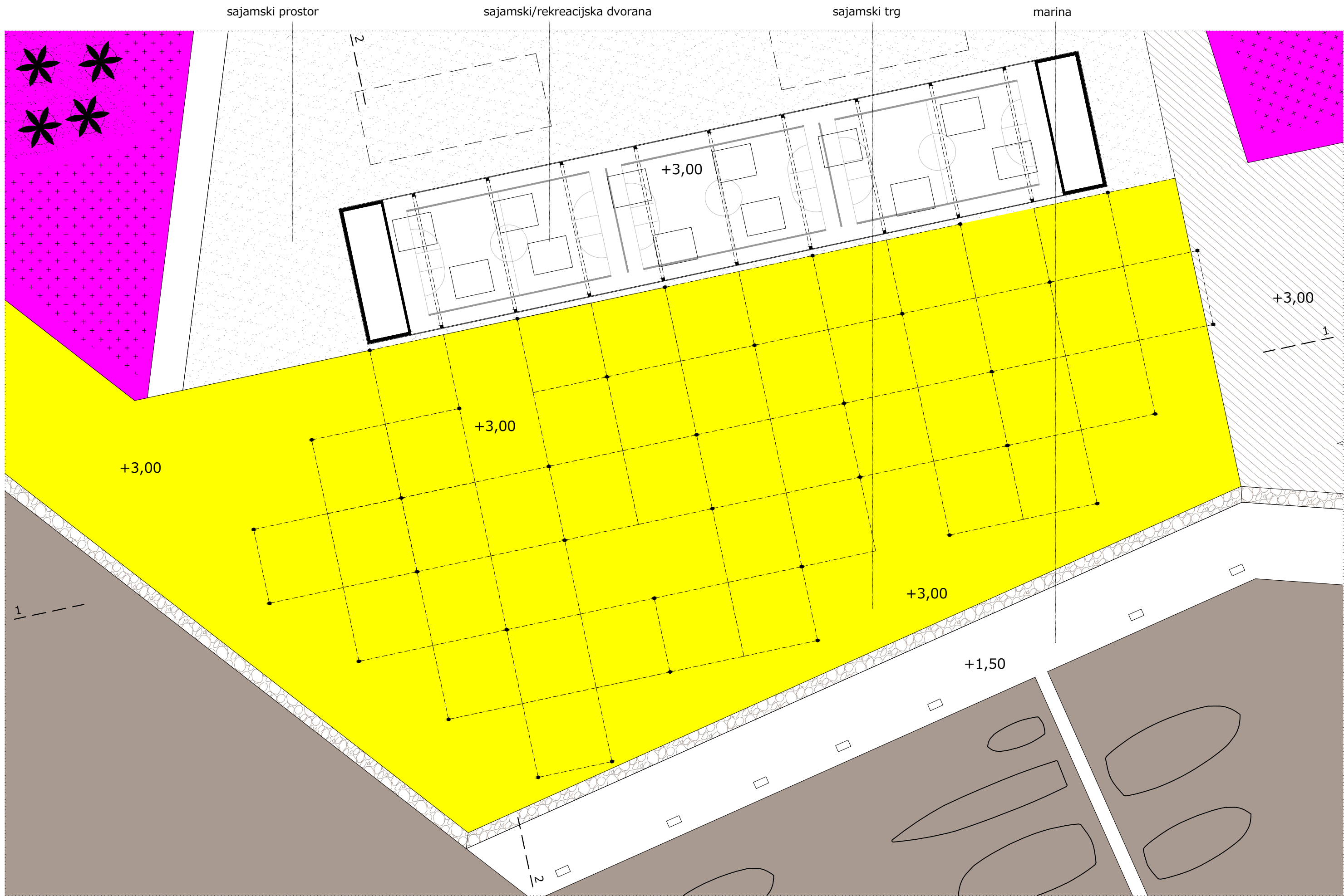
TLOCRT KROVA

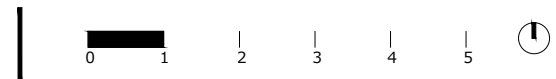
TLOCRTI 1:500
MIKROLOKACIJA 2

(poST) EXPO 20??
ŽNJAN_SPLIT

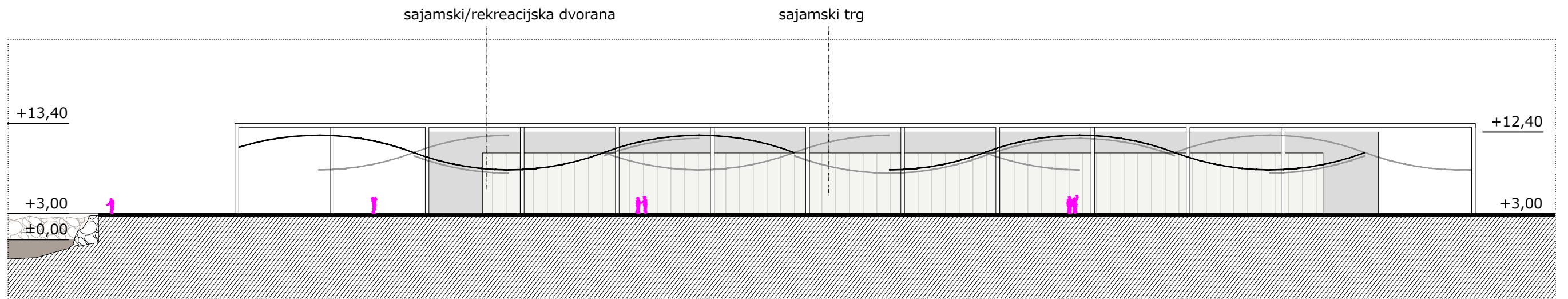
TLOCRT PRIZEMLJA

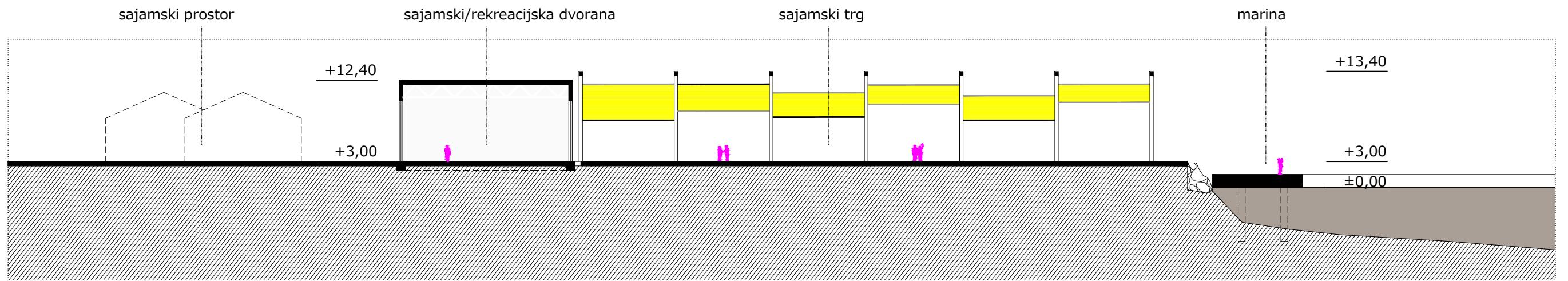
TLOCRTI 1:500
MIKROLOKACIJA 2

(poST) EXPO 20??
ŽNJAN_SPLIT

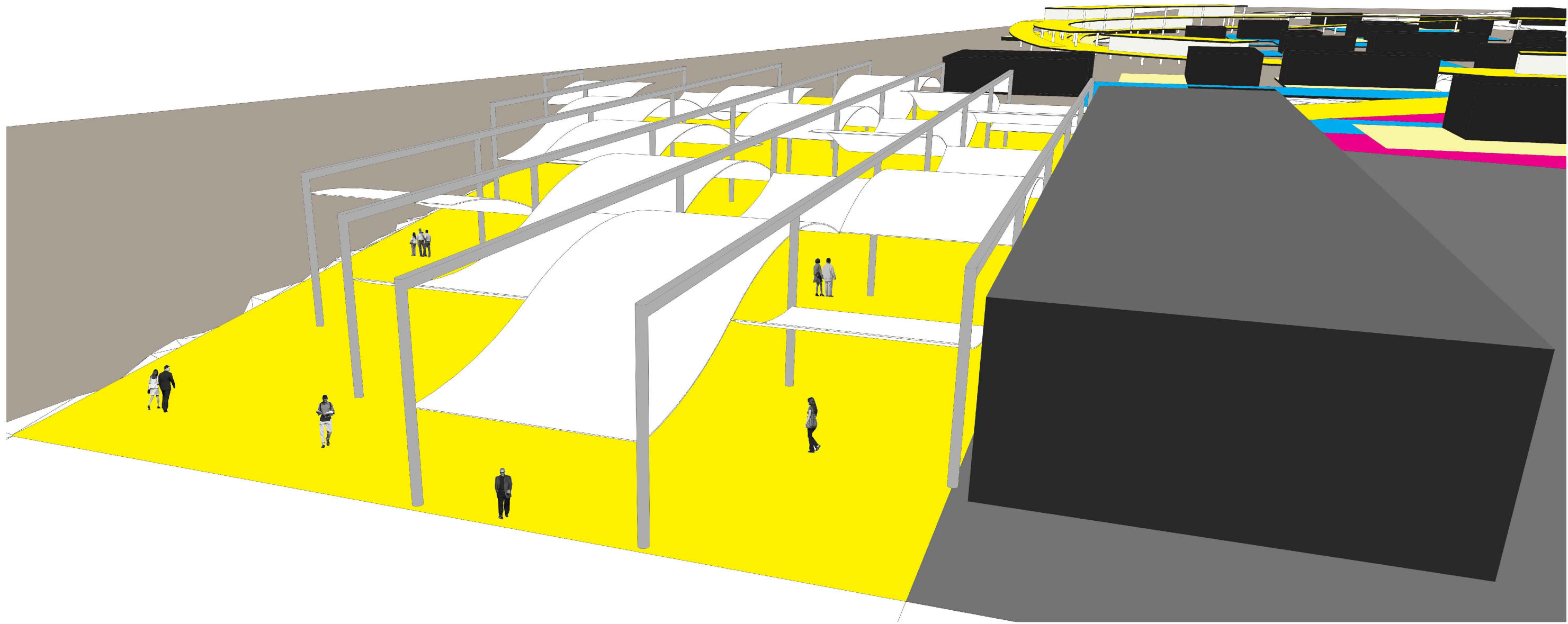
PRESJEK 1-1

PRESJEK 2-2

morski taxi

šetnica

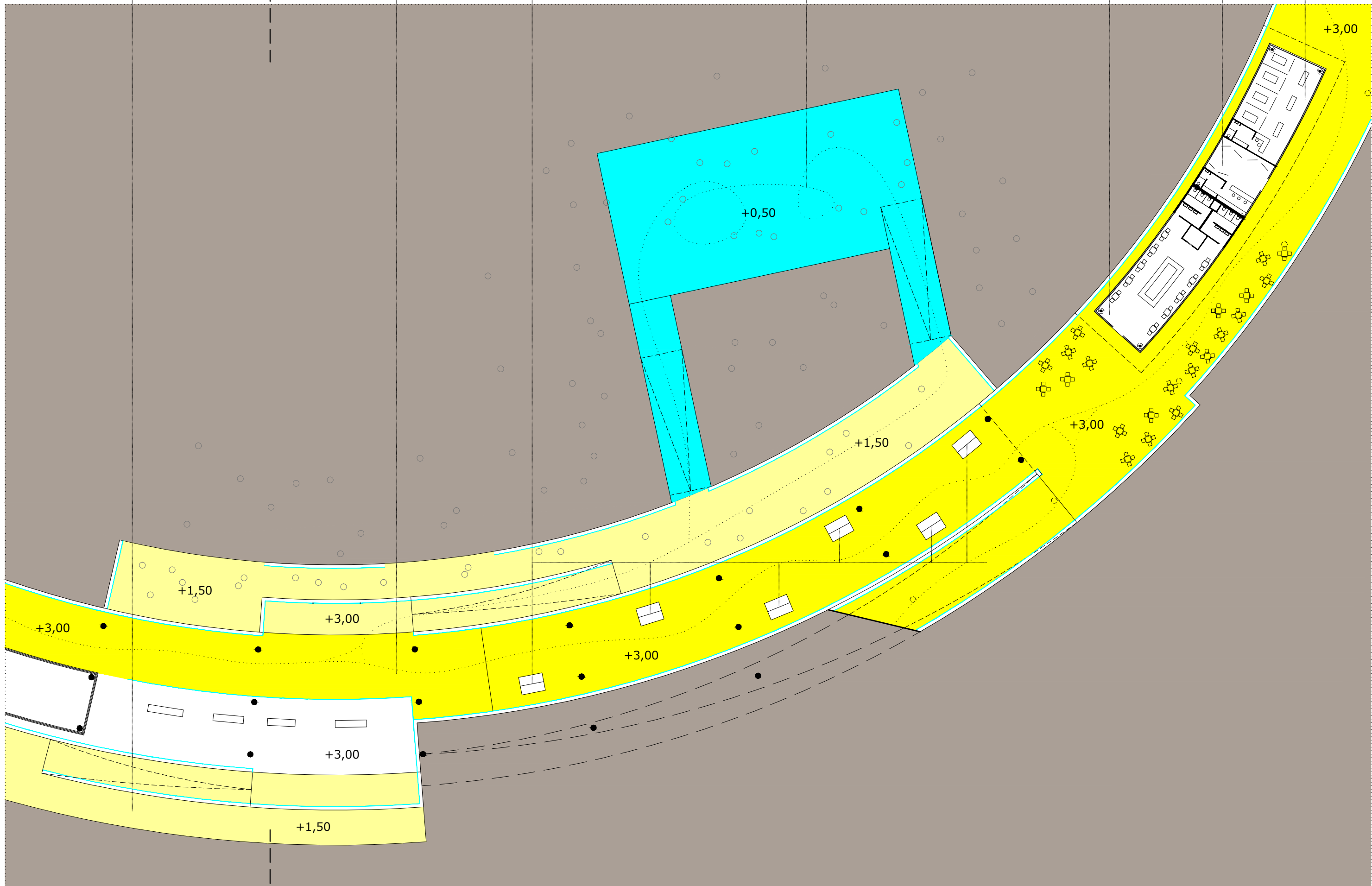
šandovi

platforme za kupanje

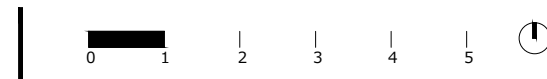
cafe bar

turistička agencija

masaža

TLOCRTI +3,00

TLOCRTI 1:500
MIKROLOKACIJA 3

(poST) EXPO 20??
ŽNJAN_SPLIT

povremene izložbe

šetnica

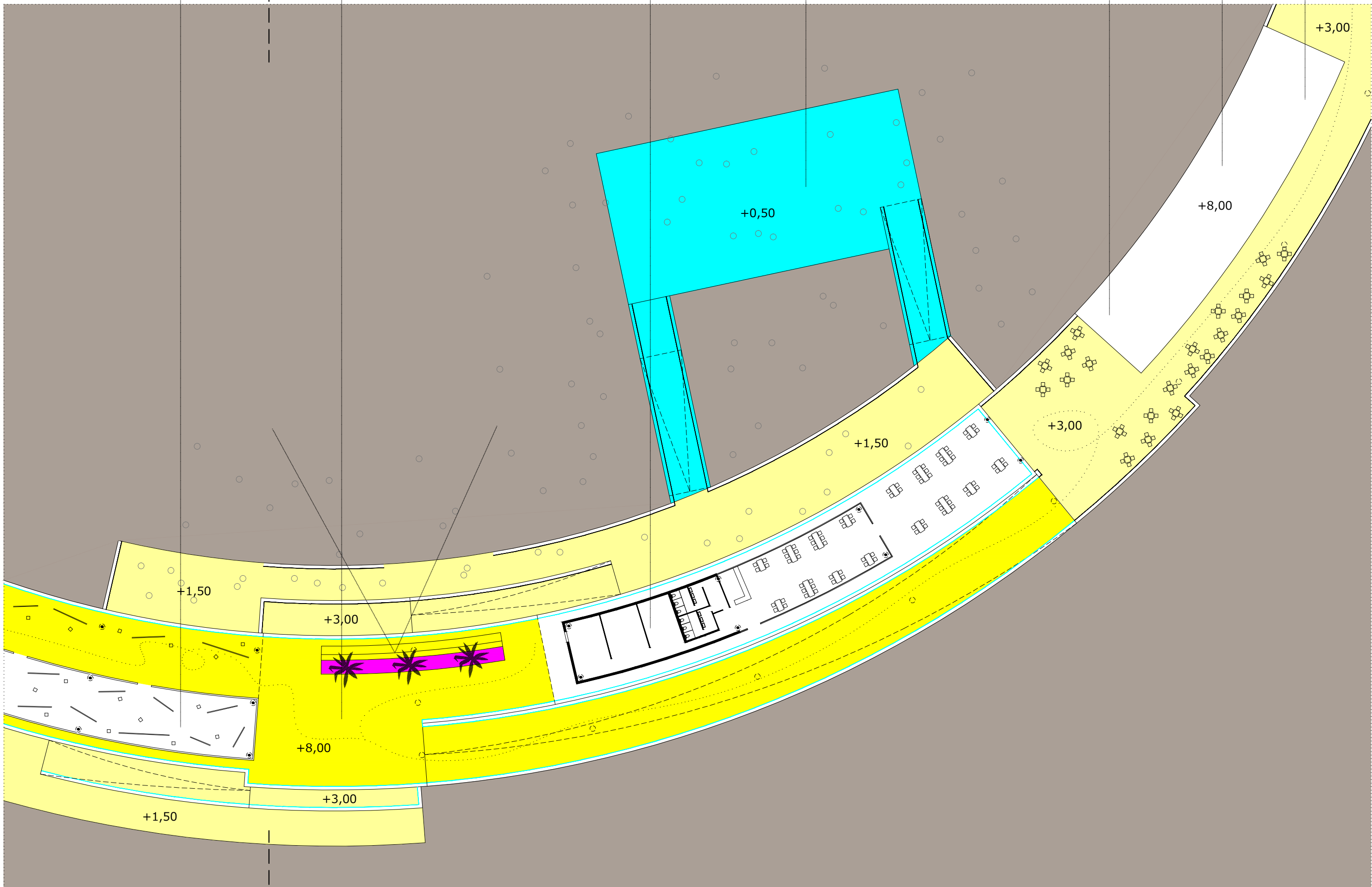
restoran

platforme za kupanje

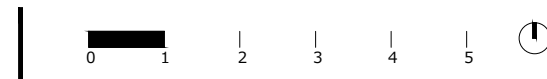
caffe bar

turistička agencija

masaža

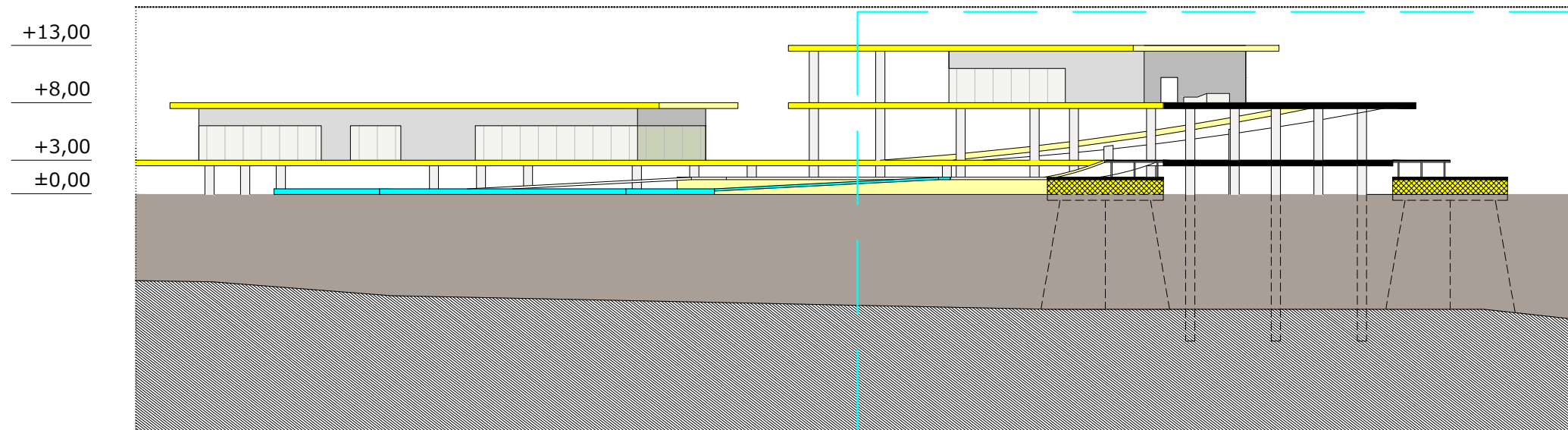
TLOCRT +8,00

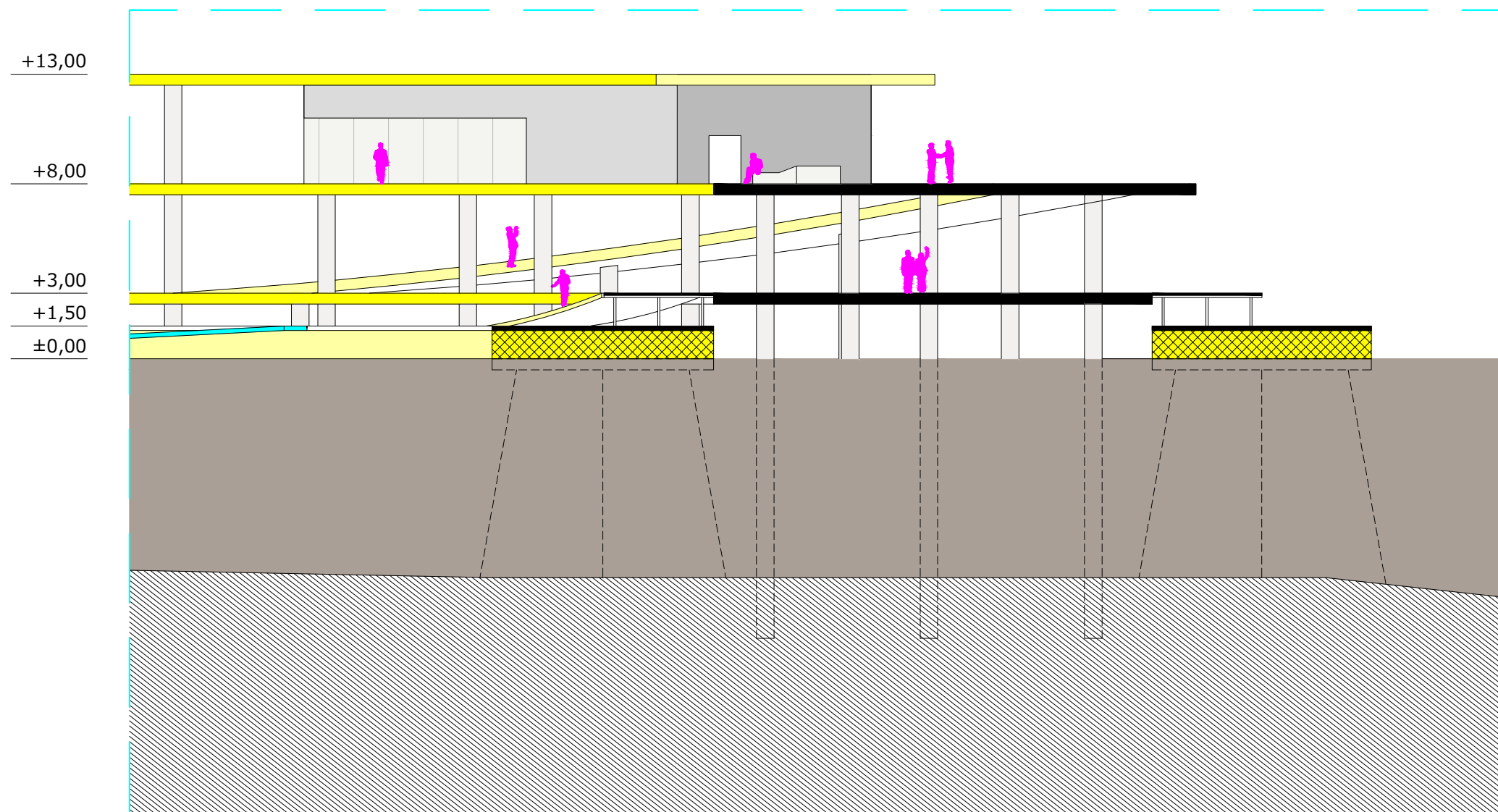
TLOCRTI 1:500
MIKROLOKACIJA 3

(poST) EXPO 20??
ŽNJAN_SPLIT

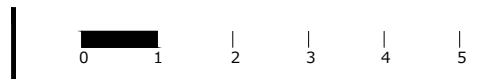

PRESJEK 1-1 M 1:500

PRESJEK 1-1 M 1:250

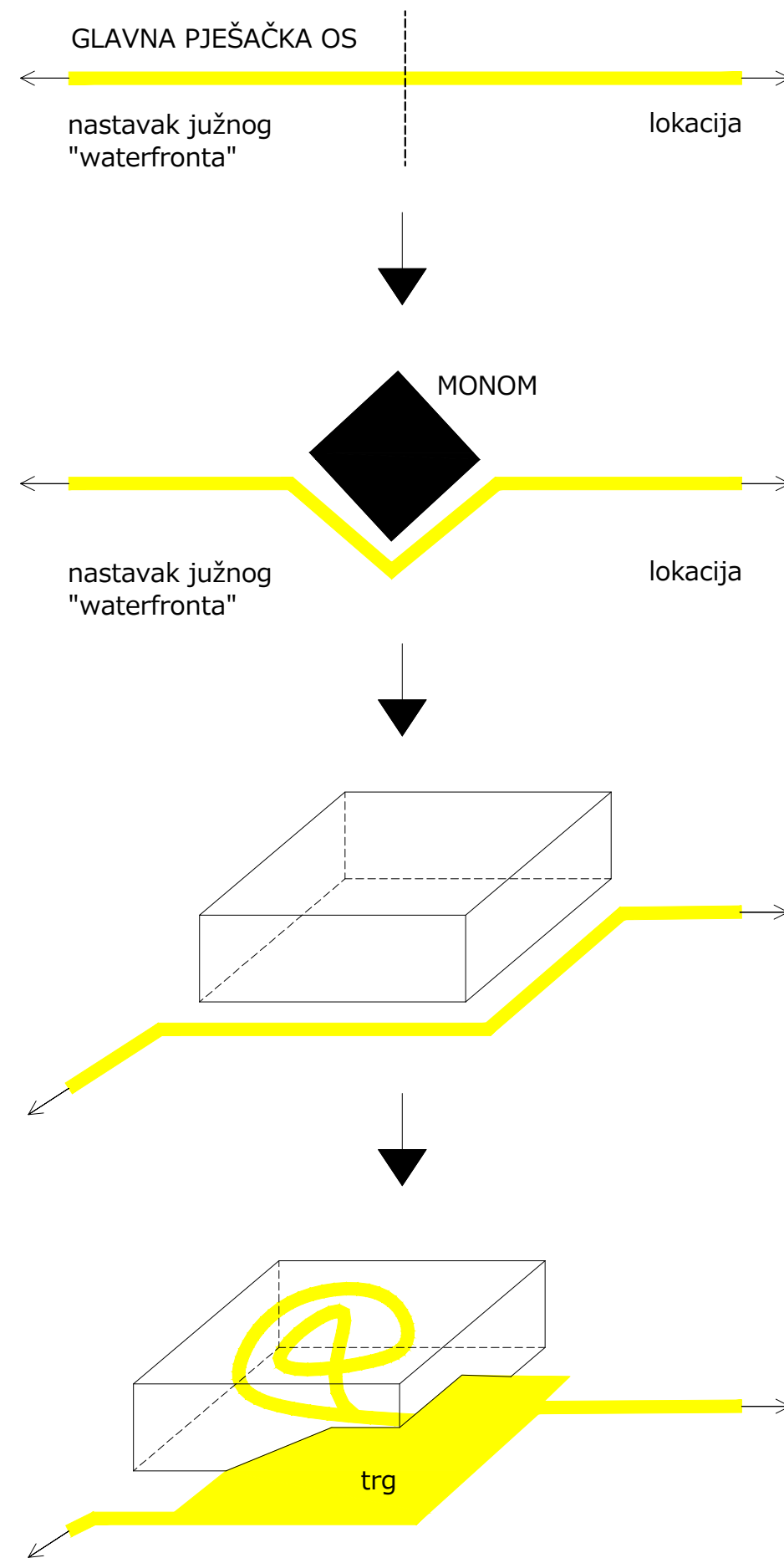
FAZA 1 -ZA VRIJEME MEDITERAN EXPO-A

FAZA 2 - NAKON ODRŽAVANJA MEDITERAN EXPO-A

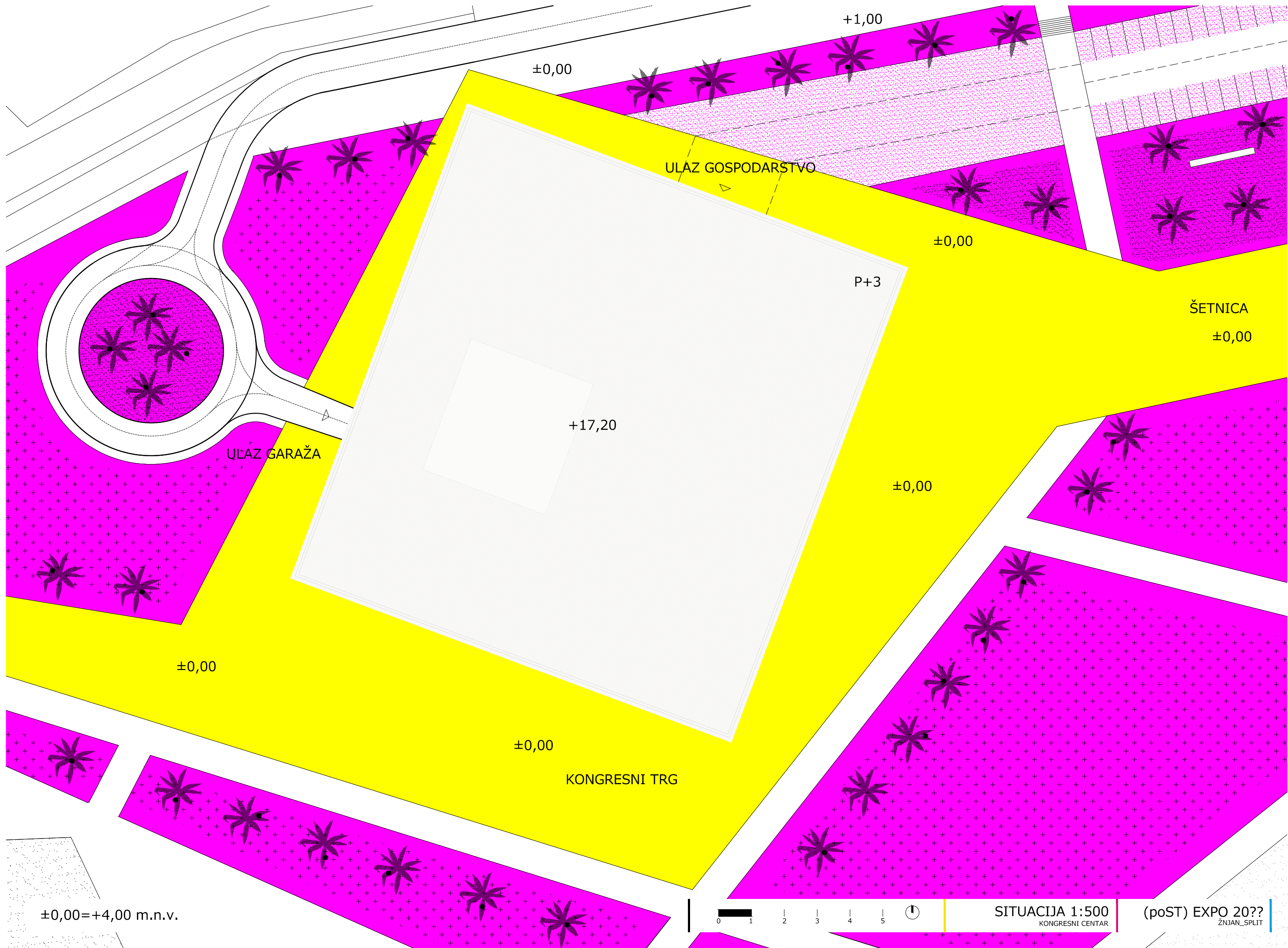
5. Kongresni centar

Glavna šetnica završava kongresnim centrom. On se materijalizira u obliku snažnog monoma, koji svojom postavkom na terenu omogućava nastavak kontinuiteta pješačke ulice prema centru grada, ali ujedno stvarajući lom u kretanju kako bi se naglasio taj prijelaz.

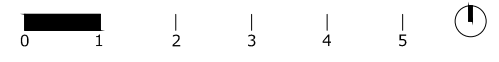
"Rezanjem" jednog dijela građevine formira se natkriveni kongresni trg koji uvlači korisnika na arhitektonsku promenade koja se formira unutar volumena te ga na kraju preusmjerava nazad na pješačku ulicu. Promenada se formira oko programskih sadržaja centra i središnjeg voida koji omogućava njeno osvjetljavanje.

Kongresni centar je još jedan od načina širenja turističke ponude grada, uzimajući u obzir postojeće i nove hotelske objekte koji se predviđaju na okolnom prostoru. Osim primarne namjene može koristiti i za različite kulturne i slične manifestacije.

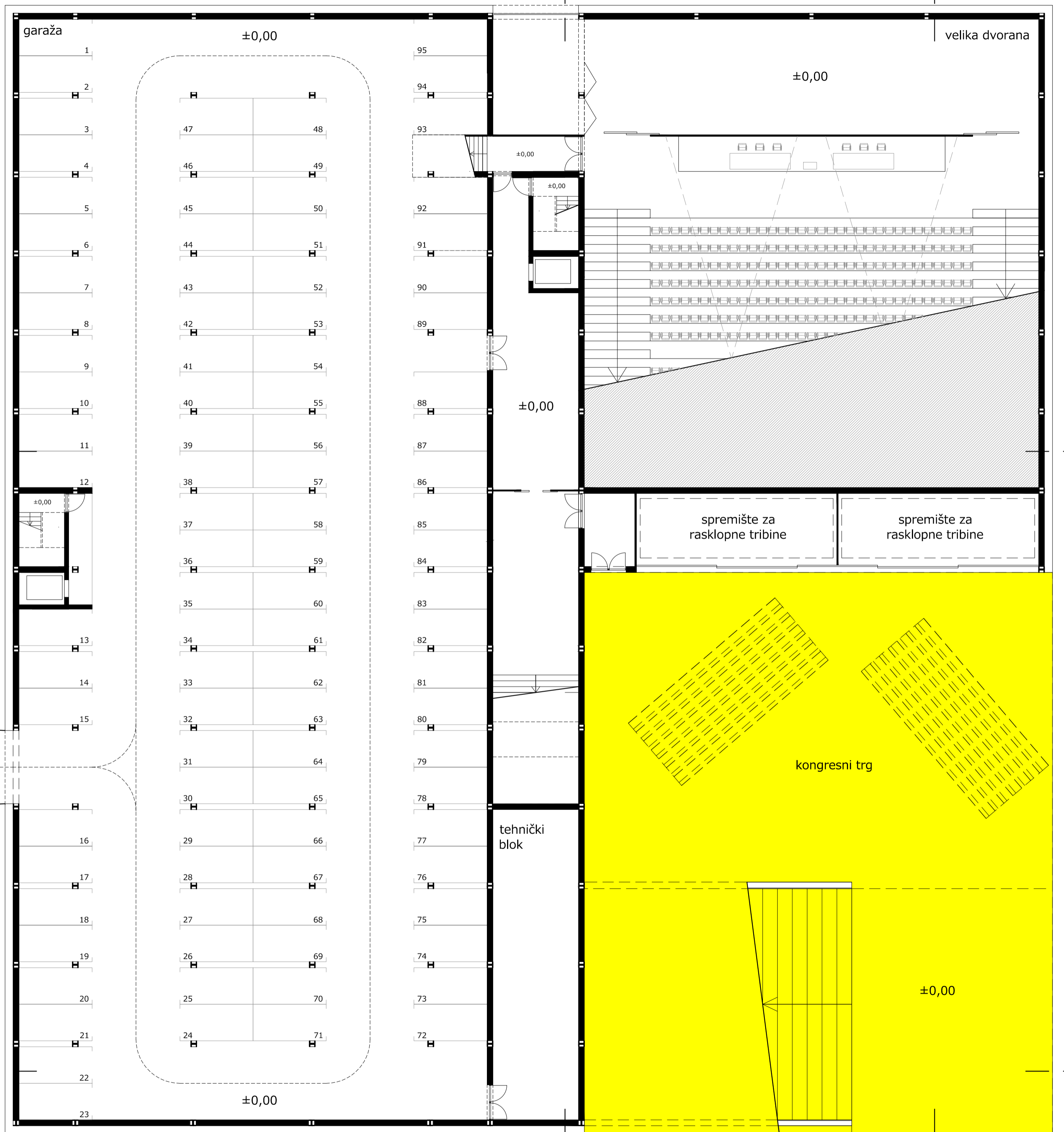
±0,00=+4,00 m.n.v.

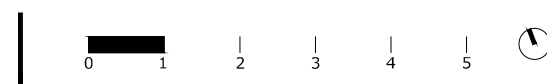
SITUACIJA 1:500
KONGRESNI CENTAR

(poST) EXPO 20??
ŽNJIAN_SPLIT

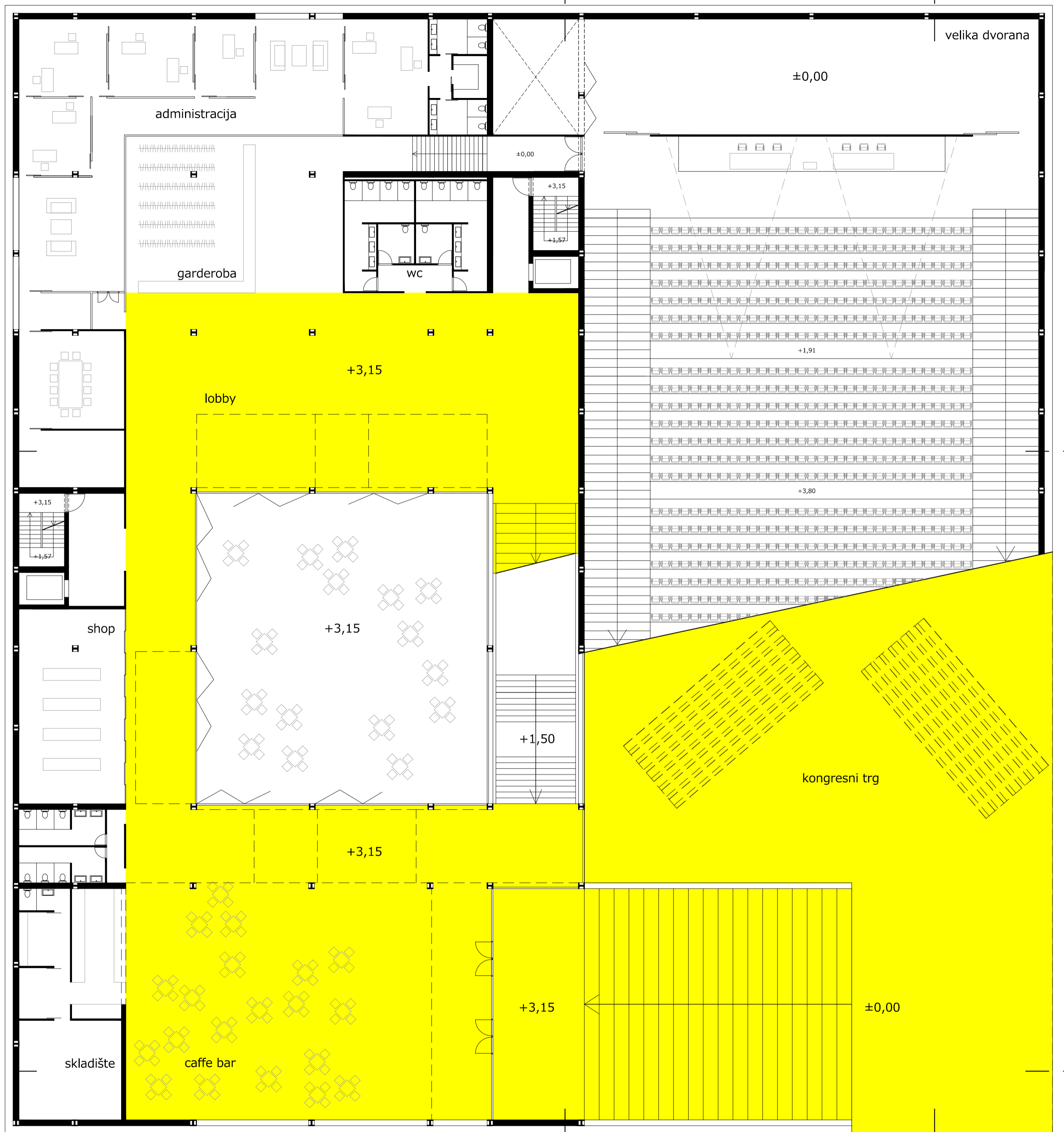

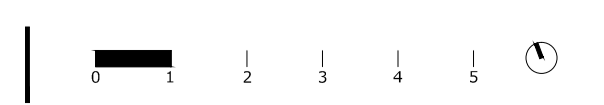
TLOCRT PRIZEMLJA

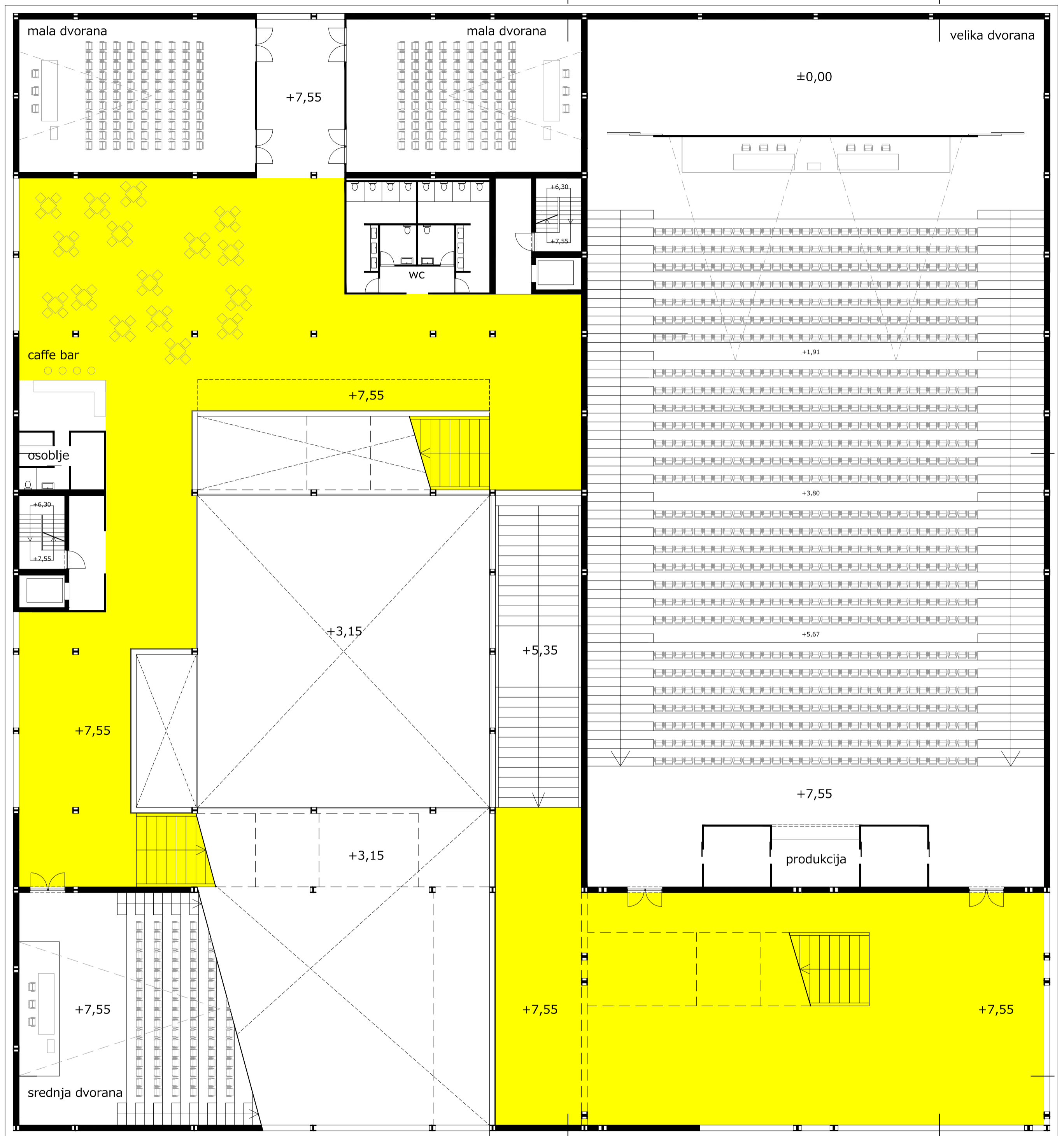

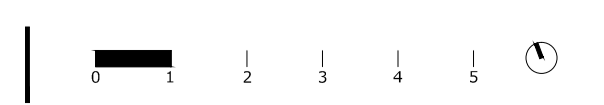
TLOCRT 1. KATA

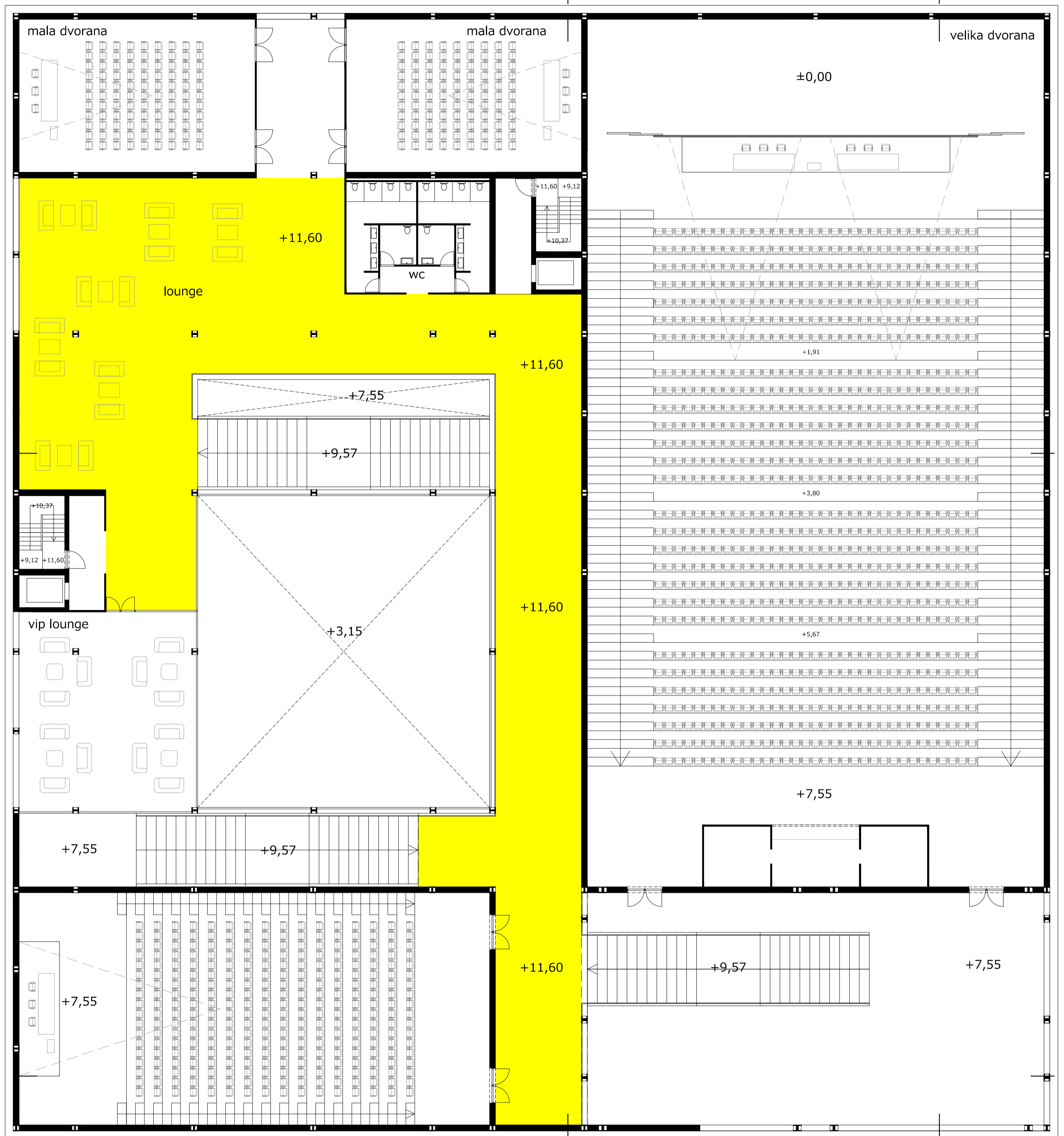

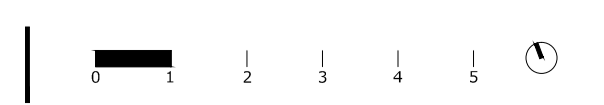
TLOCRT 2. KATA

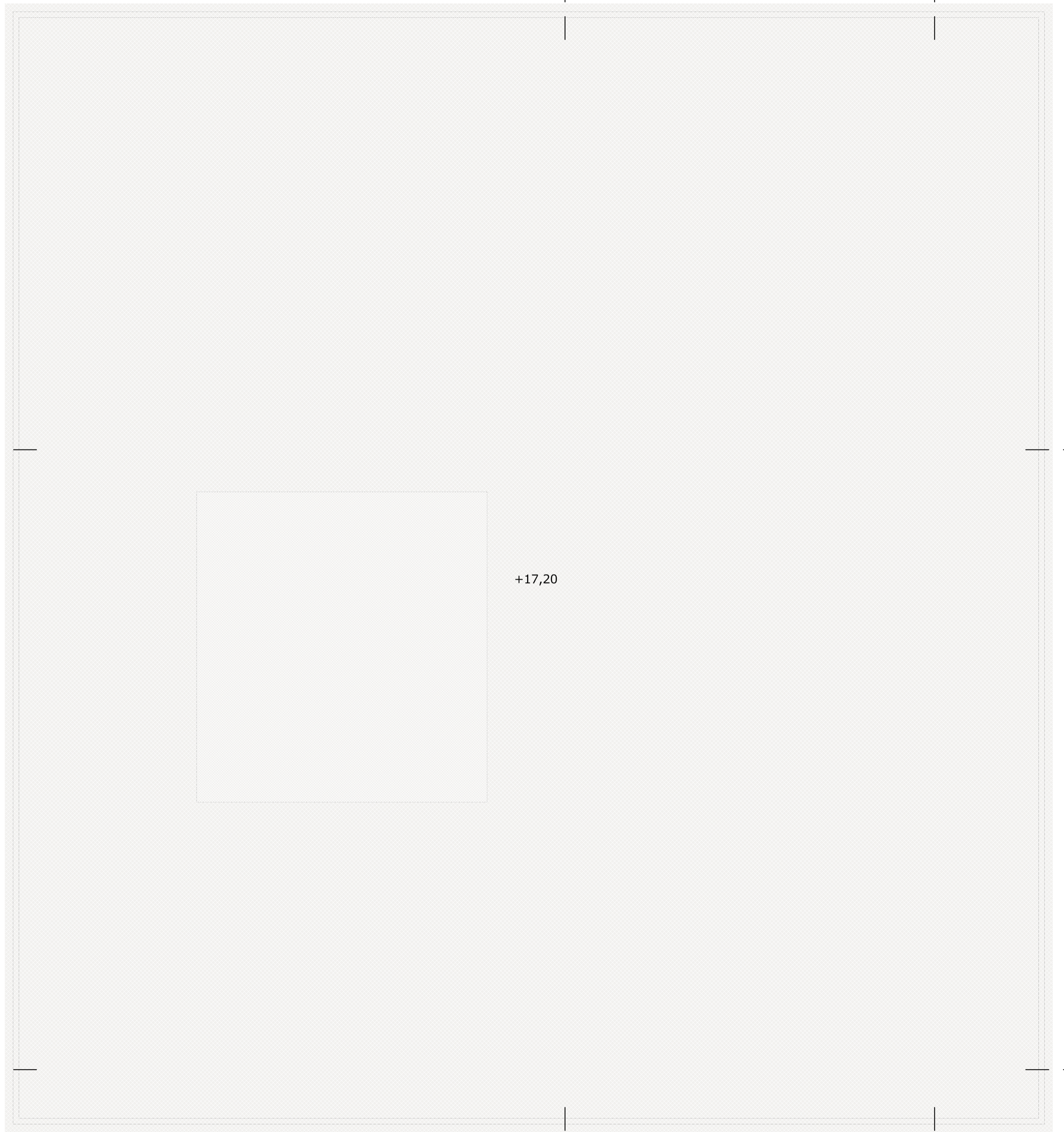

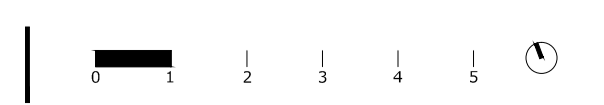
TLOCRT 3. KATA

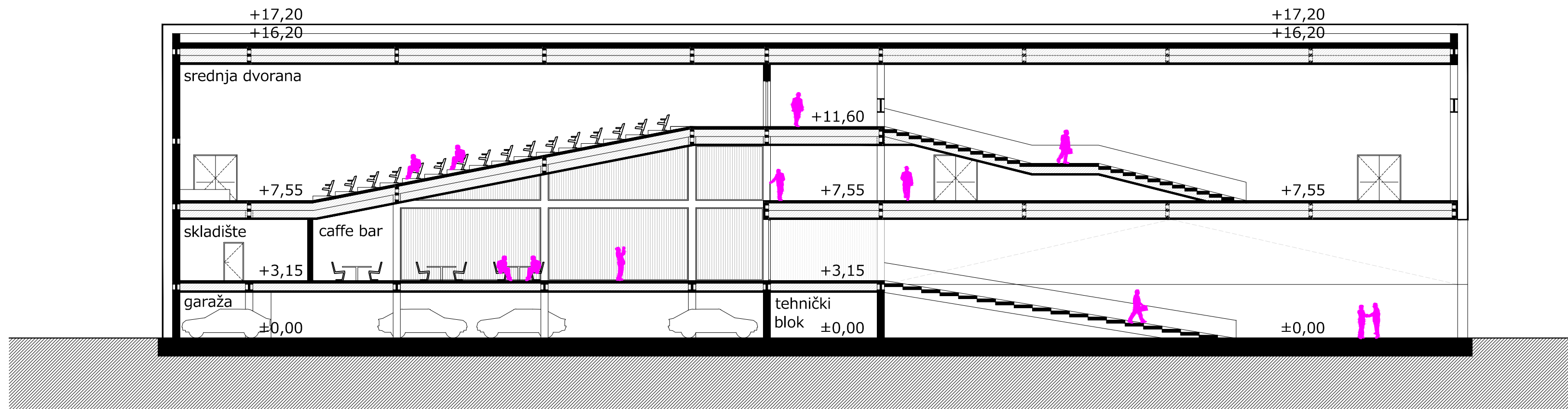

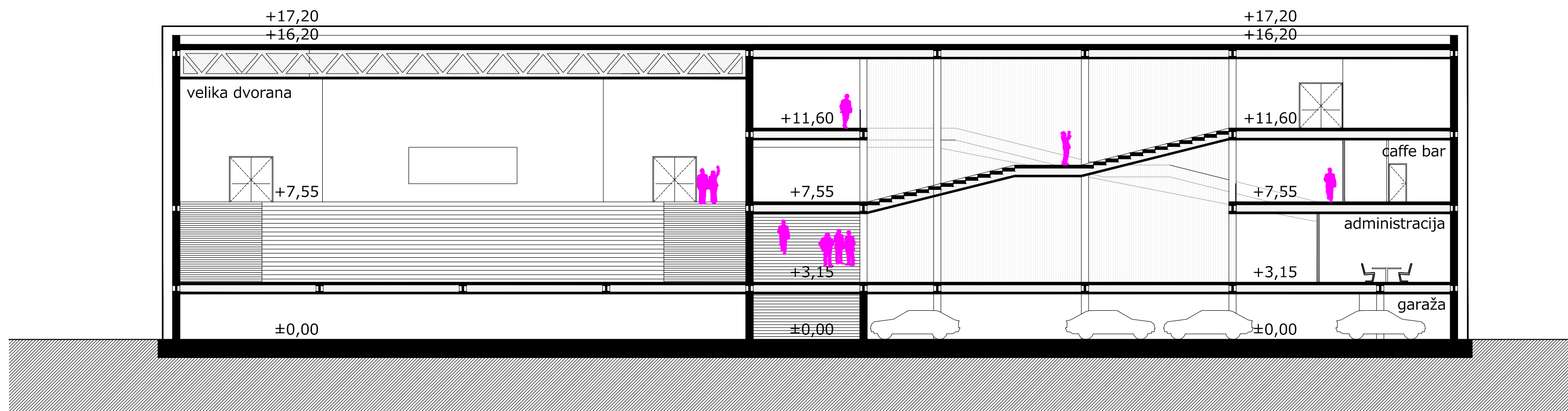
TLOCRT KROVA

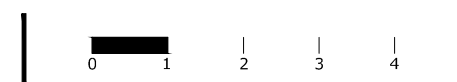

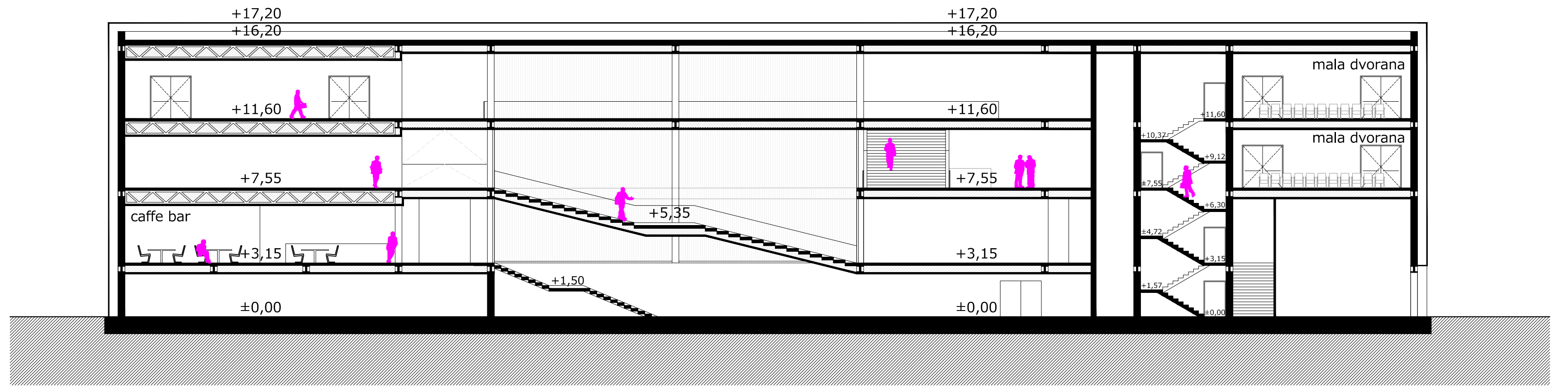
PRESJEK 1-1

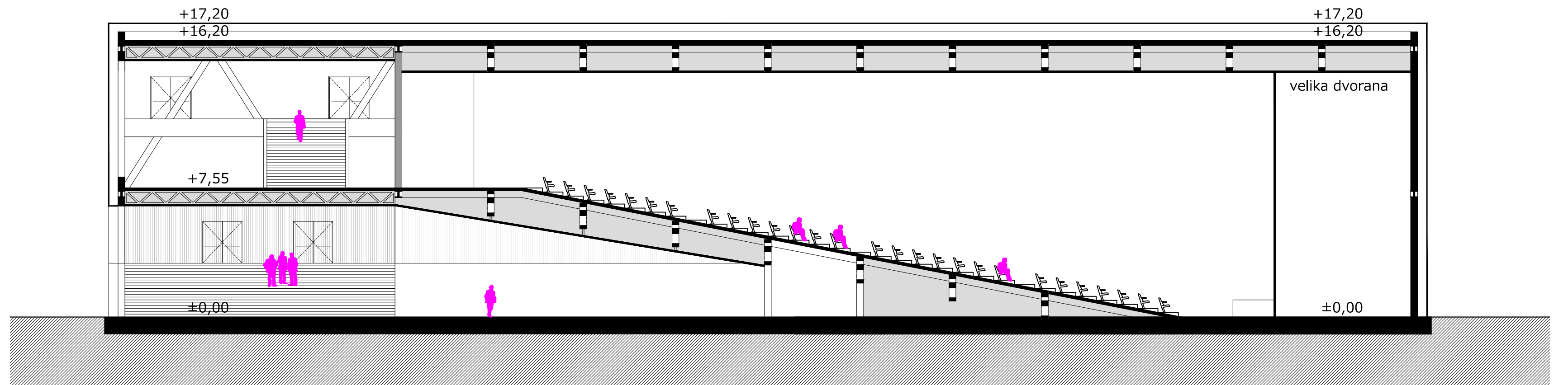
PRESJEK 4-4

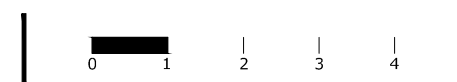

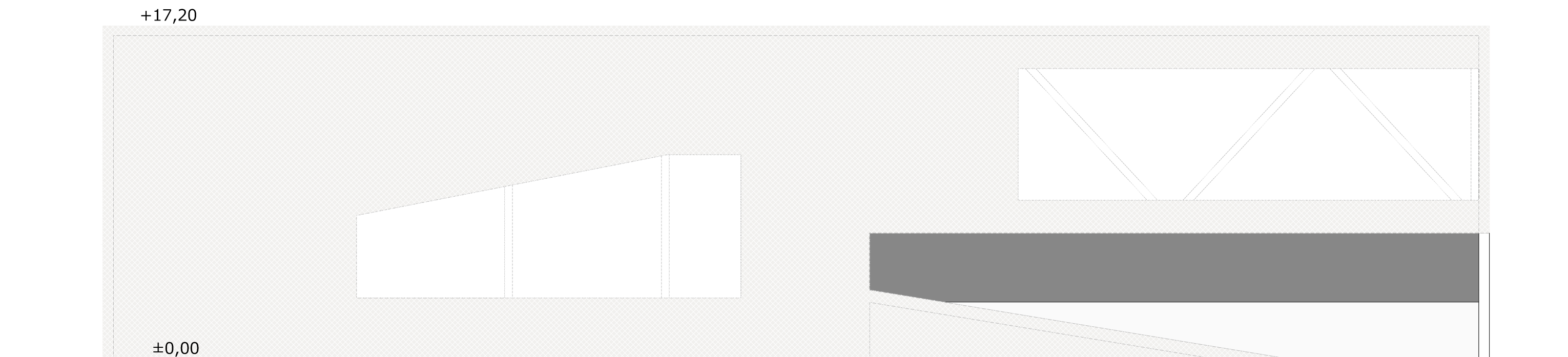
PRESJEK 3-3

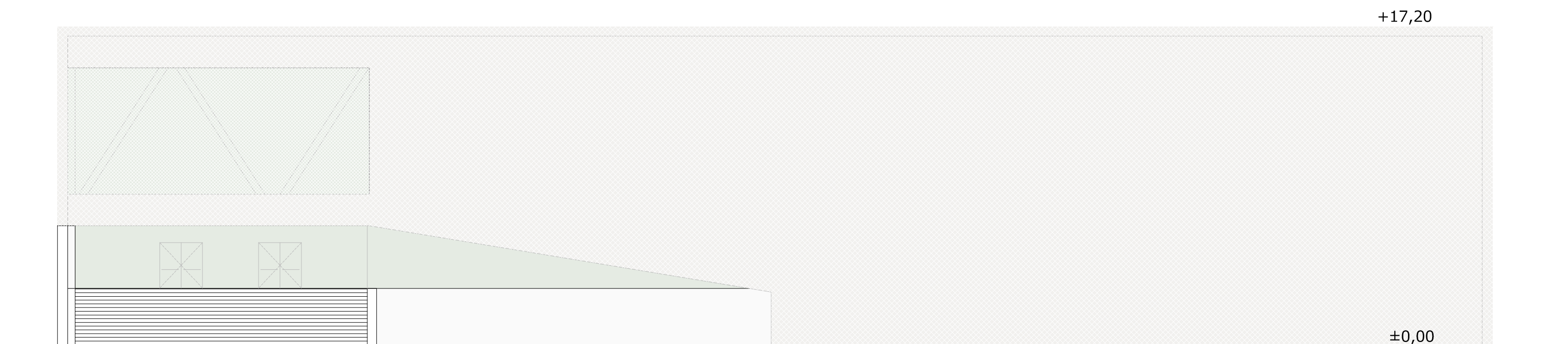
PRESJEK 2-2

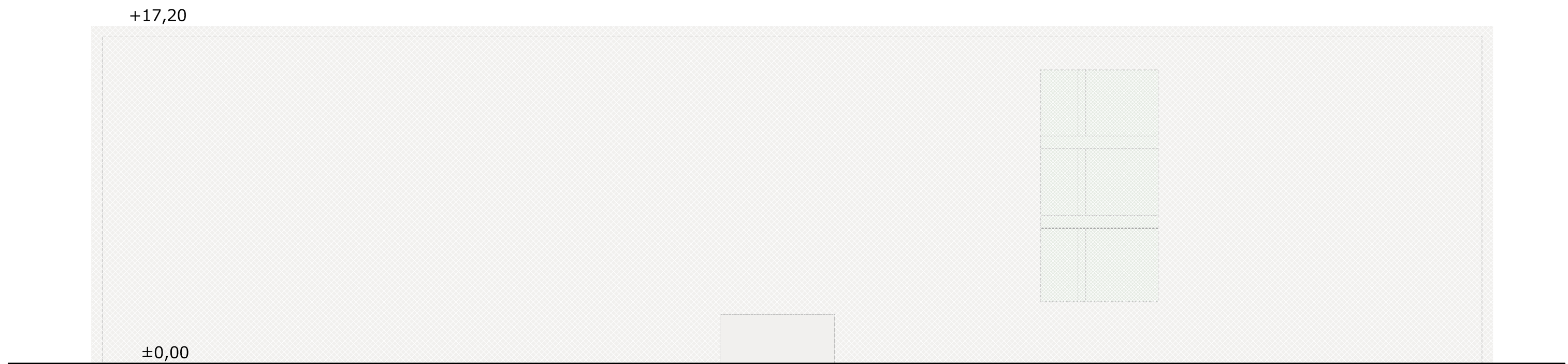
PROČELJE JUG

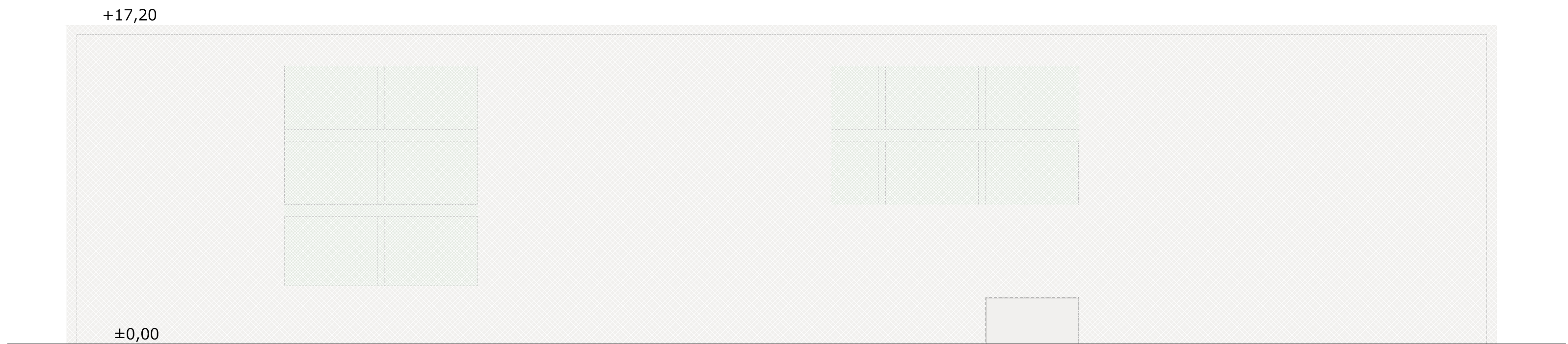
PROČELJE ISTOK

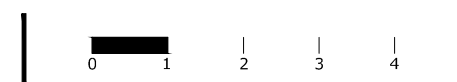

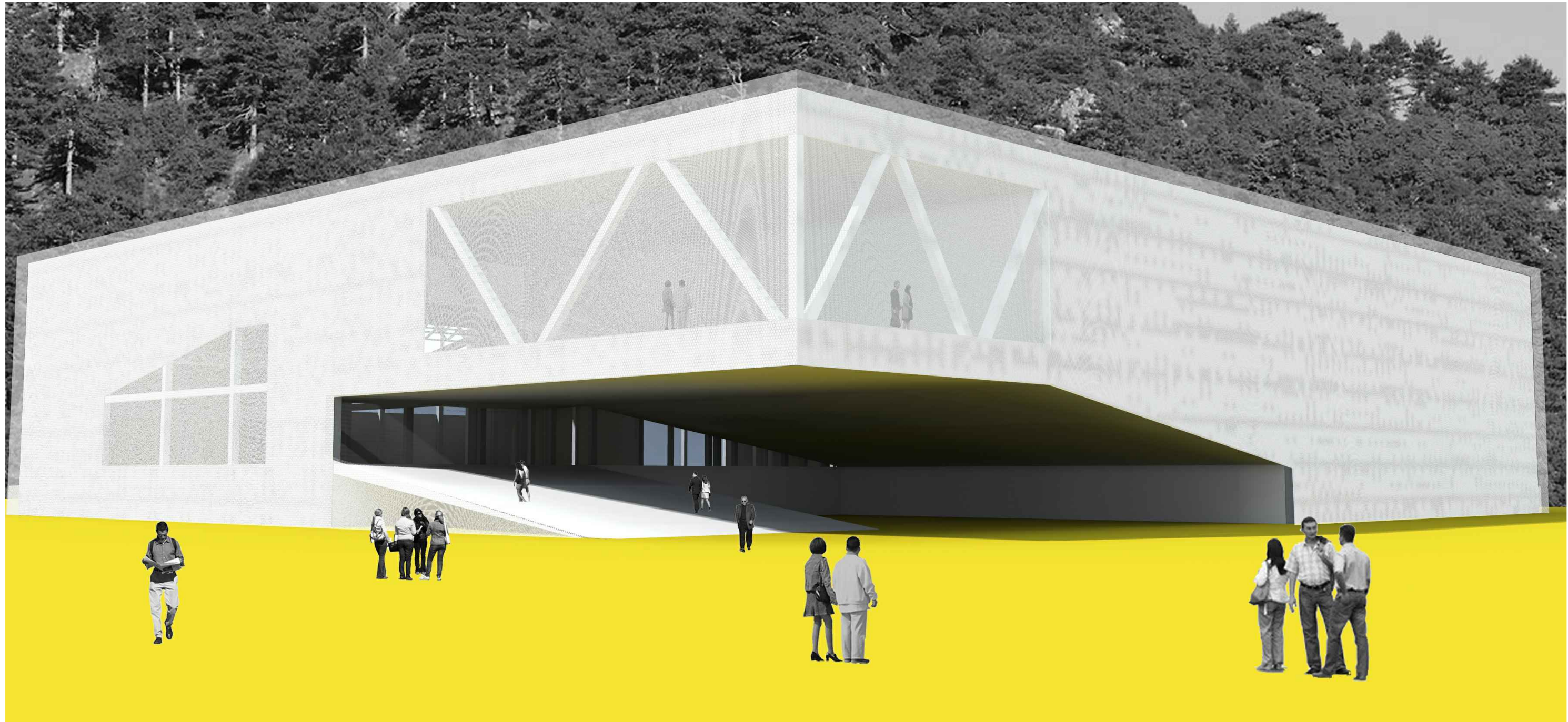
PROČELJE SJEVER

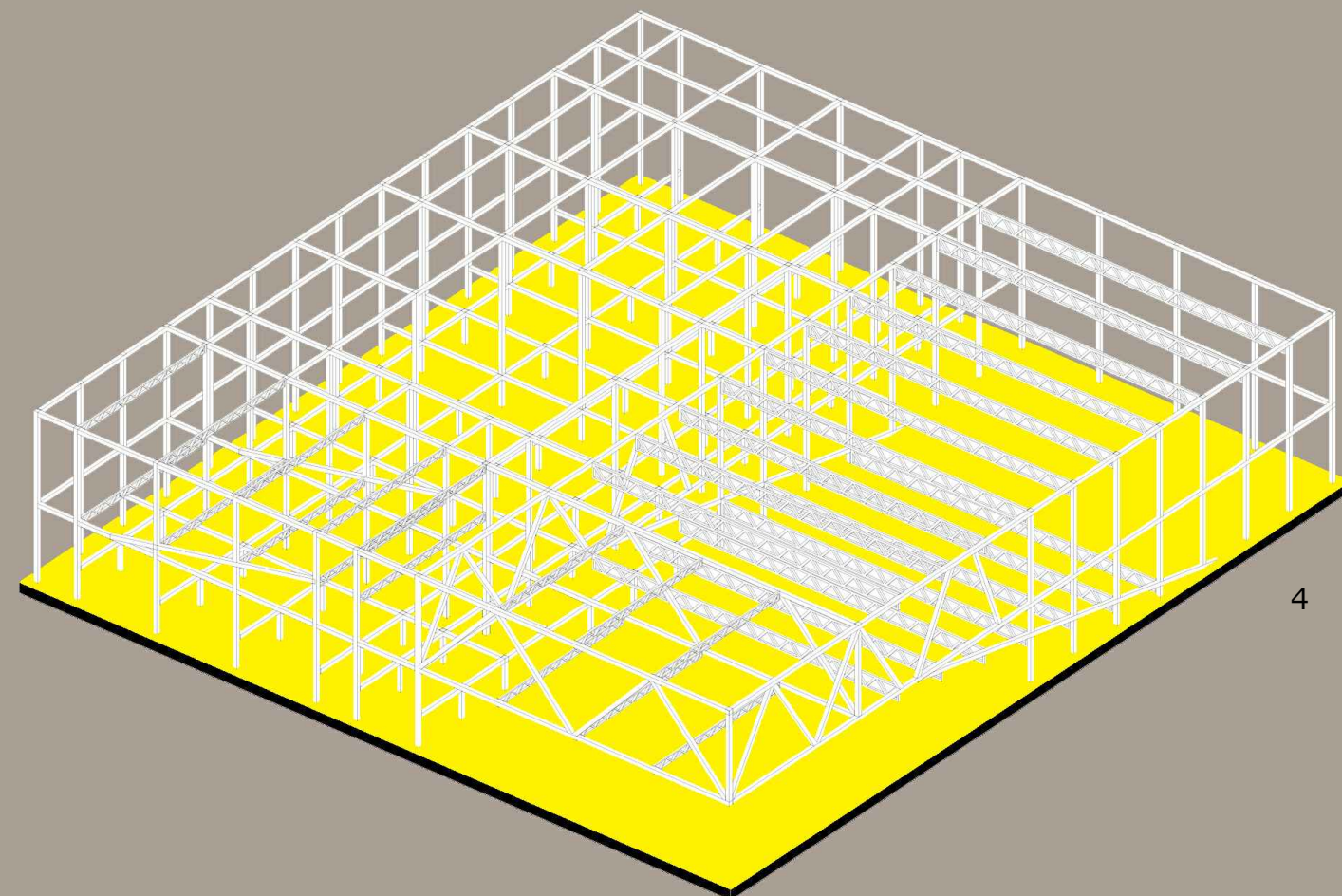
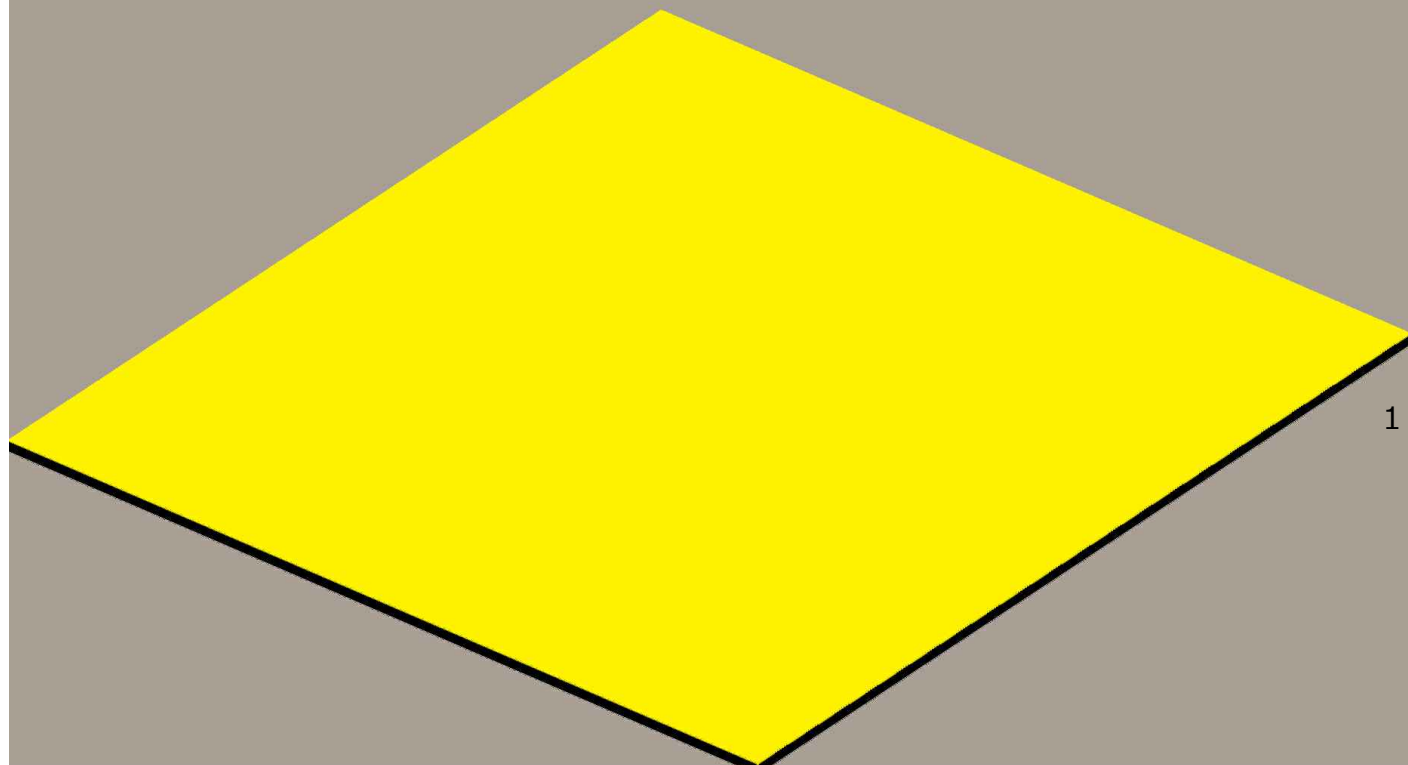
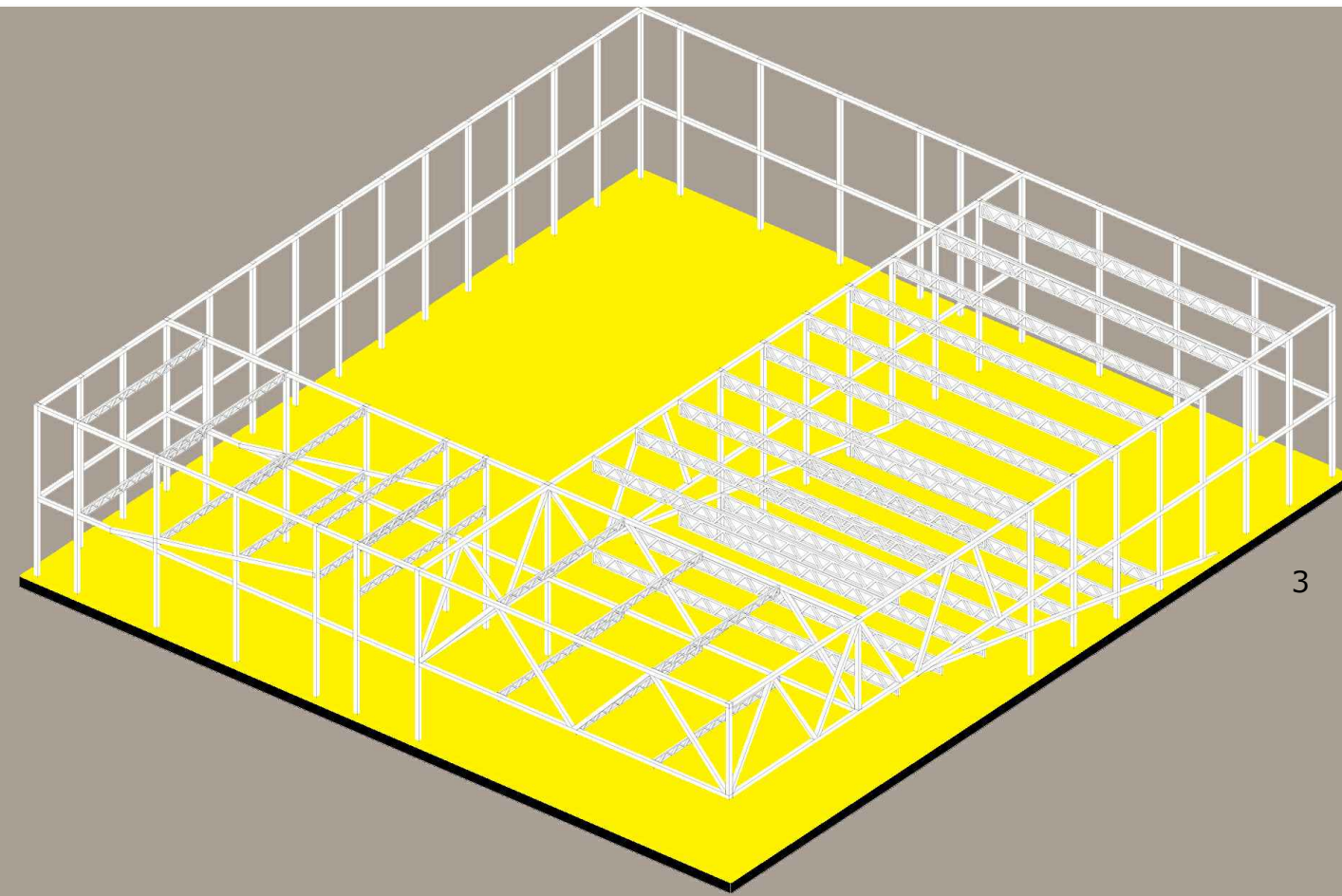
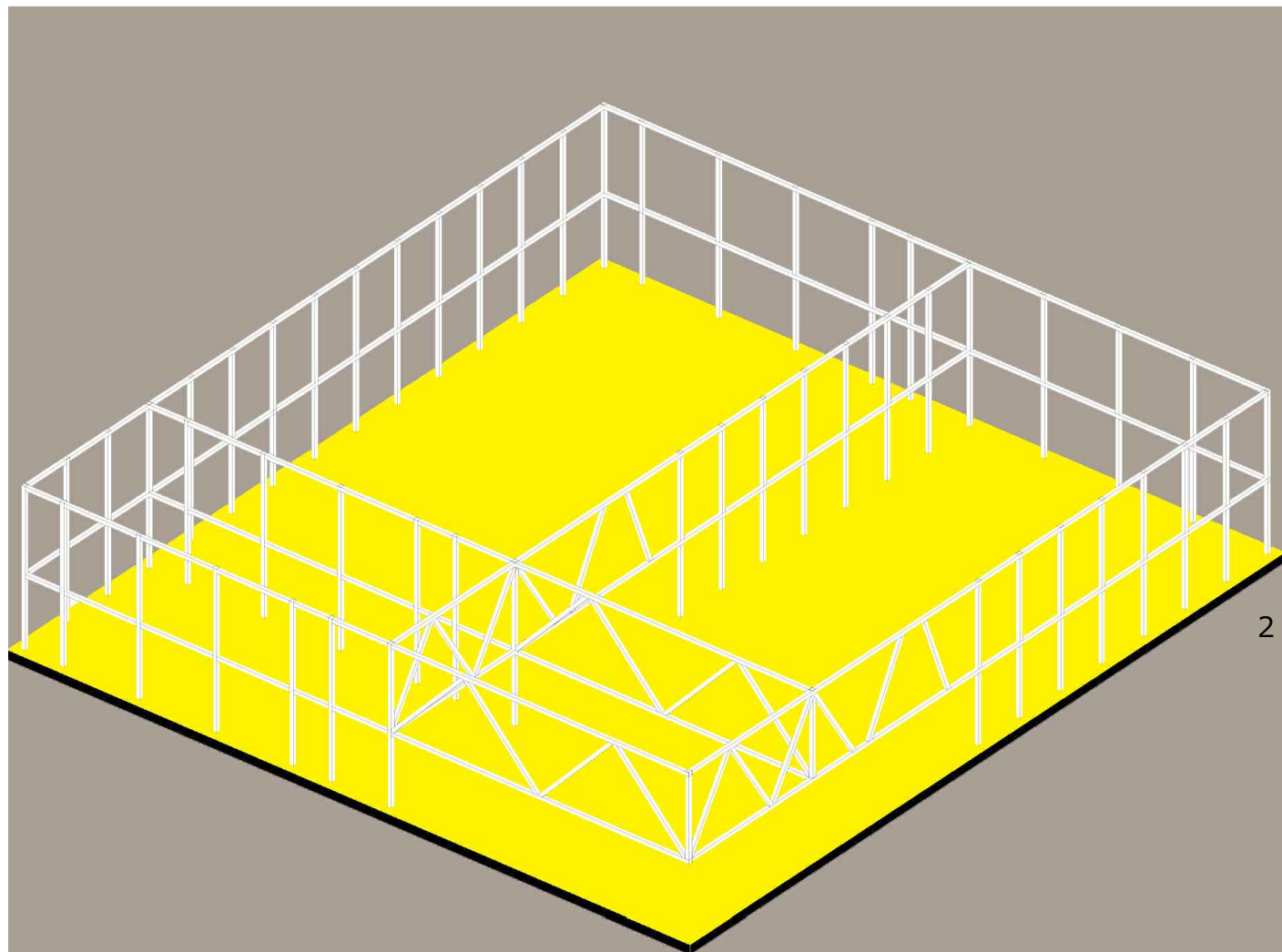
PROČELJE ZAPAD

ISKAZ POVRŠINA

GARAŽA (95 PM)		2320 M ²
KONGRESNE DVORANE		
VELIKA DVORANA (924 sjedeća mjesta)		1830 M ²
SREDNJA DVORANA (288 sjedeća mjesta)		505 M ²
MALA DVORANA (99 sjedeća mjesta)	4 x 168 M ²	672 M ²
SPREMIŠTE ZA RASKLOPNE TRIBINE		148 M ²
SHOP		96 M ²
ULAZNI PROSTOR		528 M ²
LOBBY		424 M ²
GARDEROBA		94 M ²
CAFFE BAR ulazni prostor (sanitarije, spremište)		148 M ²
CAFFE BAR kongres	43 M ² + 215 M ²	258 M ²
LOUNGE		240 M ²
VIP LOUNGE		165 M ²
ADMINISTRACIJA (uređi, sanitarije)		427 M ²
SANITARIJE	3 x 74 M ²	222 M ²
TEHNIČKI BLOK		125 M ²
UKUPNO		8202 M ²

Zahvale
mentoru E. Šverku i komentoru R. Plejću, Mari, Toniju,
te domaćinima u Duvanjskoj 3.